פולע טאבעלע פון דער מלוכה=לאטעריע (זעה זייט 2)

Lodzer Tageblat № 65 | Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem | פרייז 15 גראשען

לאדזשער טאגעבלאט

היינט 6 זייטען

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16. טעלעפאנען פון: רעדאקציע 100-57, פון אדמיניסטראציע 100-47.

דינסטאג, פ' ויקרא, כ"ח אדר תרצ"א || 17 marca 1931 r. || 24-טער יאהרגאנג

דעם טיפסטען בייליד דריקען אויס דעם חשוב'ען פרעזעס ה' **אוליניאווער** צוליב דעם טויט פון זיין אונפערגעסליכער

מוטער נ"ע

דער ראט און די פערוואלטונג פון דער קאלאניאל=הענדלער-באנק צעגעלניאנא 15

היינט דינסטאג, כ"ח ניסן צו דער צווייטער שמערצליכער יאהרצייט פון אונזער הייסגעליבטען מאן פאטער, און גרויספאטער

נ"ע ארי ליב בעניסאן ז"ל

קומט פאר אויפן בית-החיים א הזכרה, צו וועלכער עס ווערען געבעטען צו קומען פריינט און בעקאנטע.

די פאמיליע.

הזכרה

צו דער 2-טער שמערצליכער יאהרצייט פון אונזער אונפערגעסליכען זוהן, מאן, ברודער, שוואגער און אנקעל

נ"ע מרדכי ב"ר אברהם משה ז"ל סולמיערסקי

קומט פאר אין לאקאל פון ת"ת „שומרי הדת", נייע זאזשעווסקא 18 מארגען מיטוואך ד. 18 מערץ 4 א זייגער נאכמ. א הזכרה. צו וועלכער אלע פריינד, פערוואנדטע און בעקאנטע ווערען געבעטען צו קומען

די פאמיליע און די פערוואלטונג פון דער ת"ת „שומרי הדת"

ב"ה

ואפרושי מאסורא

איך בין מודיע דאס די מצות וואס ווערען געבאקען אין קאכאנאווקא און קאלא גליל אלכסנדר איז נישט אונטער מיין השגחה און עס איז קיינער נישט בערעכטיגט מכשיר צו זיין-דארט די אויבענס אויסער מיר. און די מצות וואס ווערען דארט געבאקען טאר מען נישט נוצען פסח און עס איז בכלל חמוץ גמור.

שיצחק מאיר זינגער אבדק"ק אלכסנדר והגליל

אלכסנדר פ. ויקרא תרצא

דעם ה' **אליעזר קראקויער און פרוי** צו דער האכצייט פון זייער ל. טאכטער

עדווארדא מיט ה' מאריץ קוויאט

גראטולירען הערצליך און ווינשען פיל גליק

פעליקס האמבורסקי און פרוי

Dr. med. J. LUBICZ
Chirurg-Oretped
ספעציאליסט פון ביינער- און געלענקע-קראנקהייטען פערקרימונגען פון פלייצעס און גלידער, ווי אויך פון גלידער שווינדזוכט.
גדאנסקא 28, — טעל. 183-17
נעמט אן פון 2 ביז 4.30 נאכמיטאג.

Dr. med. H. Krauskopf
אקושעריע און פרויען=קראנקהייטען
וואוינט איצט
זגיערזשער 15, טעל. 113-47
נעהמט אן פון 4 ביז 7 אווענד

אנאנסען
-:- אין -:-
לאדזער טאגעבלאט
האבען דעם גרעסטען ערפאלג

די בעסטע און די ביליגסטע קוועלע פון
יודישע לאנגע מלבושים
בעקומט מען נאר ביי די בעוואוסטע און רעיעלסטע פירמע
חיים מענדראווסקי
לאדז, אגראדאווא 8 טעלעפאן 202-28

Dr. med. J.M. Barcinski

רענטגען - אינסטיטוט היילט בייזע געשווילעכצער (ראק) רענטגען-פאטאגראפיעס און דורכלייכטונגען אין אינסטיטוט און אין דער וואוינונג פון פאציענט. נעמט אן פון 5 — 8 אווענד.
11-טער ליסטאפאד 20. טעלעפאן 214-50

Dr. med H. Różaner

ספעציאליסט פון הויט- און ווענערישע קראנקהייטען און קינדערלאזיגקייט
צוריקגעקערט
נארוטאוויטשא 9, טעל. 128-08
נעהמט אן פון 8—10; 5—8 אווענד
א ספעציעלע ווארטע-זאל פאר פרויען.

Arnold Jan Lewin

Księgowy, przysięgły, doplomowany
Porady, księgowo prawne, ekspertyzy, kontrola i prowadzenie Ksiąg, bilanse. Powiernictwo przy nadzorach układa e. t. c.
GDAŃSKA 44 II brama, II piętro
przyjmuje od 12 — 3. **Telefon 185-88.**
po innej porze **Telefon 124-96.**

Dr. med. M. ROZENTAL

ספעציאל-ארצט פאר אקושער און פרויען-קראנקהייטען
11-טער ליסטאפאד (קאנסטאנטינער) 19
טעל. 223-34
נעהמט אן פון 4 א זייגער נאכמיטאג ביז 6 אווענד
אין לעטשניצע „פאמאץ", אלעקסאנדראווסקא 1, פון 1 א זייגער ביז 2 נאכמיטאג.

Dr. med. P. MARKOWICZOWA

ספעציאל-ארצט פאר הויט און וועגערישע-קראנקהייטען
האט זיך איבערציגען אויף די
Zawadzka 14, telef· 166-35
נעמט אן פון 9 ביז 11 פריה און פון 4 ביז 8 אוו.
הייל-מאסמעטישער-קאבינעט

שאקאלאד וקאקא
„אנגלאס"

Znak ochrony — בעזה"י י"ם ג' ב' שבט תרצ"א — Znak ochrony

תעודת הכשר לחג הפסח

הנני מאשר בזה. כי בית החרשת לעשיית שאקאלאד וקאקא תחת השם **„אנגלאס"** של הפירמא **„אנגלא אזיאטיק"** בעלת הפירמא הנודעת לשם **„וו. וויסאצקי ושותפיו"** נמצא בפה דנציג-אליווא, הוא עומד תחת השגחתי וכל החומר הדרוש לעשיית שאקאלאד כמו: תופיני הקאקא, סוכר וחלב יבש של בהמות טהורות נזהר מכל דבר של חשש חימוץ ואיסר. החלב יבש נתקבל מאמשטרדם בהשר של הרב אב"ד שליט"א. השאקאלאד עשוי אריח אריח, בלתי ממולא ואין בו שום נוזל אחר. החדרים נקיים מכל חמץ. גם הפועלים אינם אוכלים שמה, והקונטרולה היא ע"י איש נאמן לזה. על כן הנני מעיד שהשאקאלאד והקאקא של פ ס ח של הפירמא **„אנגלאס"** עם חתימתי הם כשרים בלי שום חשש כלל.

מקום החותם — הבא על החותם פה דנציג

יעקב מאיר סגלוביץ החופ"ק דנציג
מחבר ספרי „מאסף דרושי"
בן הרב הגאון ר' חיים זצ"ל מווילנא.

הננו מאשרים בזה שהפבריקא לעשיית שאקאלאד וקאקא תחת חשם „אנגלאס" של הפירמא „אנגלא אזיאטיק" בעלת הפירמא וו. וויסאצקי ושותפיו בדנציג נמצאת תחת השגחה מעולה של הרב הגאון ר' יעקב מאיר סגלוביץ שליט"א אבד"ק דנציג, וכל אחב"י יכולים לסמוך על היוצא מהפבריקא הנזכרת בהכשר הרב הנ"ל בלי שום חשש על ימי חג הפסח הבע"ל.

יום ג' ב' שבט תרצ"א — בועד הרבנים לעדת ווארשא

נאום שלמה דוד כהנא

מארגען מיטוואך ד. 18 מערץ 1931 10.30 פארמיטאג וועט אפגערוקט ווערען אויפ'ן בית-החיים א הזכרה און ס'וועט געשטעלט ווערען א מצבה נאך אונזער אונפערגעסליכער און טייערער

נ"ע שרה אשת ר' יעקיב נ"י קאלמאוויטש

צו וועלכער פריינד, פערוואנדטע און בעקאנטע ווערען געבעטען צו קומען.

מאן און קינדער.

דאנקזאגונג:

דער קינסקער רבי מיט זיינע חסידים קאמיענא 18. דאנקען דעם לאוויטשער חזן ר'

משה רוביץ

פאר זיינע שעהנער נגינה אויף דעם „חינוך הספר" וואס איז פארגעקומען זונטאג פרשת ויק"פ אין אלגינסקא-זאל. דער חזן מיט זיין מתיקית'דיגער שטימע האט אונז בעגייסטערט, מיר ווינשען איהם ווייטער א גרויסען ערפאלג.

8-טונג. פענסיאנאט-אינהאבער

אין דער פאפולערער און דורך פיל דאקטוירים רעקאמענדירטער זומער-וואוינונג
Poddębie-Tuszyn-Las
אונטער לאדז מיט טראמוויי-צופאהר איז צו פערפאכטען דער בעריהמטער
„GRAND-PENSJONAT"
וואס פראספערירט ערפאלגרייך זייט מעהרערע יאהר און איז מאדערן קאמפפארטאל איינגעריכטעט ווי: וואסער-לייטונג, באד-צימער, עלעקטרישע בעלייכטונג, ראדיא, טעלעפאן א. ז. וו.
צו ערפאהרען אין לאדז ביי מ. ג. אפאטאווסקי אגראדאווא 5 2-טער שטאק.

אויפרוף

צו אלע, וואס געהערען צו די בראנזשעס פון גאלדשמידע, זייגערמאכער און גראווירער אין לאדז.

לויט א פערשטענדיגונג פון דער פערוואלטונג פון צעך מיט דער פערוואלטונג פון פעראיין, ווערט איהר אלע אויפגעפאדערט צו קומען זונטאג, ד. 22 מערץ, פינקטליך 6 אווענד אין לאקאל פון צעך, זאוואדזקא 4, צו דער

אלגעמיינער פערזאמלונג

אויף וועלכער ס'וועט געלייגט ווערען דער גרונדשטיין פאר צוזאמענארבייט לטובת די אנגעהעריגע אין די-בראנזשעס. מיט אכטונג

די פעראייניגונגס-קאמיסיע

ה"ה: סענדאווסקי, יאסקאוויטש, וועלנער, עדעליסט, שאלעק, פינקעלשטיין, קארנבלום.

אכטונג,

גאלדשמידען, זייגערמאכער און גראווירער אין לאדז!!!

זונטאג, דעם 22-טען מערץ ד. י. פינקטליך 6 אווענד קומט פאר אין אייגענעם לאקאל פון צעך, זאוואדזקא 4

א אלגעמיינע פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג; 2) וואהלען פון א פארזיצענדען; 3) בעריכטען פון טעטיגקייט, קאסא און רעוויזיאנס-קאמיסיע; 4) פערגרעסערן דעם בעשטאנד פון פערוואלטונג; 5) וואהלען פון סטארשי, פאדסטארשי און פערוואלטונג; 6) פרייע פארשלאגען.

די פערוואלטונג

פון יובעליר, זייגערמאכער און גראווירער-צעך לאדז, זאוואדזקא 4.

מאשין=מצות ווילענסקי

איז שאכטלען געפאקט נעטא 2 קילא

די מצות זענען גאנץ און געבאקען פון לוקסוסאווע מעהל, ווי אויך מצה-מעהל. דאס זעלבע קויפט נישט פריהער ביז איהר וועט בעזוכען מיין געשעפט אויף לאגעווניצקא 1/5 (אין די געוועלבער פון גינזבורגס פלאץ)

מ. טאביאס.

רעגירונגס-בעשטעלונגען פאַר לאָדז

פערזיכערטע אין קראַנקען-קאַסעס וועלען מוזען צאָהלען 50 גר. פאַר אַ וויזיט און 50 פּראָצ. פון'ם פּרייז פאַר רפואות

רעגירונגס-בעשטעלונגען פאַר לאָדז

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין הסכם מיט'ן בע־שלוס, וואָס איז אָנגענומען געוואָרען אויף דער לעצטער זיצונג פון עקאָנאָמי־שען קאָמיטעט ביים מיניסטעריען־ראַט, וועט בקרוב געשאַפֿען ביים האַנדעלס־מיניסטעריום אַ קאָמיסיע פאַר רעגי־רונגס־בעשטעלונגען. די קאָמיסיע וועט דאַרפֿען פעסטשטעלען, אין וועלכע אינ־דוסטריע־ראַיאָנען און וועלכע פאַב־ריקען מען דאַרף מאַכען בעשטעלונגען. אין דער קאָמיסיע וועלען אַריינגעהן פאָרשטעהער פון עטליכע מיניסטער־יומס.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט זענען היינט געקומען קיין לאָדז דעלעגאַטען פון האַנדעלס־מיניסטעריום און אַר־ביטס־מיניסטעריום, וואָס וועלען אָפּהאַל־טען קאָנפערענצען מיט'ן וואָיעוואָדאַ יאַשטשאָלט און מיט די פאָרשטעהער פון די אינדוסטריעלער־פאַרבאַנדען. די קאָנפערענצען שטעהען אין צוזאַמענהאַנג מיט גרעסערע בעשטעלונגען פאַר לאָדז.

50 גר. פאַר אַ וויזיט אין דער קראַנקען-קאַסע

און 50 פּראָצ. פאַר מעדיצינען

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) ווי מיר דערוויסען זיך, האָט די רעגירונג שוין אויסגעאַרבייט אַ נעזעץ־פּראָיעקט וועגען די קראַנקען־קאַסעס. לויט'ן נייעם געזעץ וועלען די, וואָס פֿאַרדינען ביז 400 זל. אַ חודש צאָהלען 50 גר. פאַר אַ וויזיט. פון 400 זל. און העכער 1 זל. פאַר אַ וויזיט. פאַר מעדי־צינען וועט מען דאַרפען צאָהלען 50 פּר. פון פּרייז. יעדענפאַלס נישט ווייניגער פון 10 גר. פאַר אַ מעדיצין.

רומענישער פּאַרלאַמענט ראַטי־פיצירט דעם האַנדעלס-אָפּמאַך

בוקאַרעשט, 16. מערץ. (ספּ.) דער רומענישער פּאַרלאַמענט האָט ראַטיפי־צירט דעם האַנדעלס־אָפּמאַך מיט פּוילען.

גאַראַנטיעס פאַר די סאָוויעטישע בעשטעלונגען

בערלין, 16. מערץ (ספּעצ.) אַ דעלעגאַציע פון די דייטשע אינדוסטריע־לער, וואָס האָט בעזוכט סאָוו.־רוסלאַנד איז היינט אויפגענומען געוואָרען פון קאַנצלער ברינינג, מיט וועלכען זי האָט אַרומגערעדט די פראַגע וועגען גאַראַנט־יעס פאַר די נייע סאָוויעטישע בעשטעלונגען.

ועד הקהלות אין ענגלאַנד פּראָטעסטירט געגען קאַלענדאַר־רעפאָרם

לאָנדאָן, 16. מערץ. (יטא) אויף דער זיצונג פון ועד הקהלות אין לאָנדאָן איז אָפּגעגעבען געוואָרען אַ בעריכט וועגען דער לאַגע פון די יודען אין דער גאַנ־צער וועלט.

אינ'ם בעריכט ווערט אונטערגעשטראָכען, אַז אין פּוילען זענען אָפּגעשאַפט גע־וואָרען די צאַרישע בעגרענעצונגען, אָבער די בעגרענעצונגען זענען פריהער אויך נישט פּראַקטיש אויסגענוצט געוואָ־רען אין לעבען. אין דער דאָזיגער זאַכע ווערט בעגריסט צו ווערען.

אין לימאַ איז די נזירה וועגען פּרעמ־דע אָפּגעשטעלט געוואָרען.

אין רומעניען איז דער אַנטיסעמיטיזם שוואַכער געוואָרען, הגם אַלע פיהרער פון דער „אייזערנער גוואַרדיע" זענען בעפ־רייט געוואָרען דורכ'ן געריכט.

עס איז אָנגענומען געוואָרען אַ רעזאָ־לוציע, אַז אַלע קהלות אין ענגלאַנד זאָ־לען פּראָטעסטירען געגען דער קאַלענ־דאַר־רעפאָרם.

9 יודען אין בענדינער שטאָט־ראַט

בענדין, (טעלעפאָניש) היינט זענען דאָ פאָרגעקומען וואַהלען צום שטאָט־ראַט. אין נייעם שטאָט־ראַט זענען אַריין 9 יודען.

סיים אָנגענומען דעם אַנטי־אַלקאָהאָל־געזעץ אין דריטער לעזונג

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער היינטיגער סיים־זיצונג איז אָנגענומען געוואָרען אין דער דריטער לעזונג דער אַנטי־אַלקאָ־האָל־געזעץ און דער געזעץ־פּראָיעקט וועגען פֿערזיכערען די רעכט פון די בע־זיצער פון פֿאַר־ברוף און אַפּליקאַציעס פון קרעדיט־אינסטיטוציעס און בעצוהגנג צו שטאַטישע פּלעצער און פעלד, אויב די דאָזיגע פּלעצער וועלען אין סעקוועסטר ווע־רען דורך דער רעגירונג לטובת דער אַג־ראַר־רעפאָרם.

ביים באַראַטען די עמעריטור־פּראַ־גע האָט אויך גענומען דאָס וואָרט דעפּ. ראָזמאַרין, וועלכער האָט אָנגעוויזען, אַז עס איז נישט ריכטיג צו פֿערקלענערען די בעאַמטען־פּענסיעס. מען דאַרף אויך פֿערקלענערען די צאָהל בעאַמטע.

ווייטער איז בעטראַכט געוואָרען דער פּראָיעקט וועגען פֿערזאָרגען די גוואַ. פּאָ־ליטישע אַרעסטירטע, וואָס האָבען גע־קעמפט פאַר דער אומאָפּהענגיגקייט פון פּוילען.

אין דער דיסקוסיע האָט דעפּ. שאַ־גיאָווסקי (ב.ב.) אָנגעוויזען, אַז נישט אַלע, וואָס האָבען געקעמפט געגען צאַ־ריזם האָבען גלייכצייטיג געקעמפט פאַר דער אומאָפּהענגיגקייט. די אַנדערע האָ־בען געקעמפט געגען צאַריזם און בע־קעמפט די פּ.פּ.ס., נעגען וועלכע זיי זאָ־גען אַרויסגעטרעטען מיט געווער אין האַנד. דאָס זעלבע האָט אויך דער בונד געקעמפט געגען צאַריזם און בעקעמפט די אומאָפּהענגיגקייטס־אידעע.

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער עקסטראַ־סעס־סיע פון סיים דעם 5. מאַי וועט אויך בעטראַכט ווערען די פּראַגע וועגען די שטייערען.

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די ווענדונג פון דעפּ. גרינבוים צו דער סיים־קאַנצעלאַריע ווע־גען זיין אויסשליסען־זיך צום טעלגעשען בלאָק פון די מינדערהייטען, איז נאָך פֿאָרמעל נישט ערלעדיגט געוואָרען, אַזוי אַז אויך דער היינטיגער זיצונג זיצט דעפּ. גרינבוים נאָך נישט זיין פּערטרעטען.

סענאַט־קאָמיסיע ראַטיפיצירט דעם האַנדעלס־אָפּמאַך מיט דייטשלאַנד

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער אויסערן־קאָמיסיע ביים סענאַט איז ראַטיפיצירט געוואָרען דער האַנדעלס־אָפּמאַך מיט דייטשלאַנד. מאָרגען וועט די ראַטיפיקאַציע־פראַגע שטעהן פאַר'ן סענאַט.

מתים־פראַגע היינט אין סיים

וואַרשאַ. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אויף דער היינטיגער זיצונג פון סיים וועט בעטראַכט ווערען די פראַגע וועגען צושטעלען מתים אין די אַנאַטאָמישע אינסטיטוטען פון די אוניווערזיטעטען.

דירעקטאָר פון יט"א אויף אַ בעזוך אין יוד. קאָלאָ

וואַרשאַ. 16. מערץ. (יטא) דער די־רעקטאָר פון „יטא" יעקב לאַנדאַו איז דער בעגלייטונג פון לאַנדאַוער לייטער פון „יטא" ב. סמאָליאַר און פון לייטער פון „יטא"־ביוראָ אין פּוילען מ. מאָזעס, איז אויפגענומען געוואָרען דורך דער יו־דישער „קאָלאָ".

פּרעזעס ד"ר טהאָן האָט זיי בעגריסט און אָנגעוויזען אויף די פֿערדינסטען פון „יטא" פאַר'ן יודישען כלל.

אַרכעאָלאָגישע אויסגראַבונגען אין רמת־רחל

ירושלים, (יט"א) די אַרכעאָלאָגי־שע אויסגראַבונגען אויפ'ן שטח פון רמת־רחל, צווישען ירושלים און בית־לחם, ווערען ווייטער געפיהרט און דאָ־בען אין די לעצטע טעג געבראַכט אַ ריי נייע געפונענע געגענשטאַנדען. צוו. א"ד. האָט מען געפונען אַ גאָלדענעם אָז־רינג, וואָס זאָל שטאַמען פון אַן'ערך 2000 יאָהר פאַר דער קריסטליכער צייט־רעכ־נונג. צווישען די געפונענע געגענשטאַנ־דען געפינט זיך פיל לעם־כלים.

קאָלאָניאַל־אַמט וואַרט אויף די רעזולטאַטען פון די אונטערהאַנדלונגען מיט דער „אגענץ"

לאָנדאָן, 16. מערץ (יט"א) דער קאָלאָניאַל־אַמט טיילט מיט, אַז הגם ער איז בעהערשט פון דער ווילען אַ דורכצופיהרען דעם ענטוויקלונגס־פּראָגראַם, וואָס איז פאָרגעזעהען אין „ווייס־בוך", קען ער אָבער דערין נישט אָננעמען קיין דעציזיע, ביז דער דאָזיגער ענין וועט נישט אויספיהרליך אַרומגערעדט ווערען אויף דער בעראַטונג פון דער רעגירונג מיט דער יודישער „אגענץ".

ד"ר וויצמאַן האָט נישט געבעטען קיין שוץ בעת זיין רייזע אין ארץ־ישראל

לאָנדאָן, 16. מערץ. (יטא) דער קאָלאָניאַל־אַמט לייקענט אָפּ די ידיעה, אַז ד"ר וויצמאַן זאָל האָבען געבעטען שוץ פאַר זיין פּערזאָן בעת זיין בעזוך אין ארץ־ישראל.

עס איז פאַרשטענדליך — ווערט גע־זאָגט אינ'ם קאָמוניקאַט פון קאָלאָניאַל־אַמט — אַז די א"י־רעגירונג האָט אָנ־גענומען אַלע מיטלען אויף אונזער איינ־נער איניציאַטיווע כדי צו זיכערן אַ שוץ פאַר ד"ר וויצמאַן בעת זיין רייזע אין ארץ־ישראל.

גע'פסל'ט די וואַהלען צו דער קהלה אין צאָפּאָט

דאַנציג, 16. מערץ. (יטא) דער סענאַט ראַט אויף דער פאָדערונג פון די ליבעראַלע יודען גע'פסל'ט די וואַהלען צו דער יוד. קהלה אין צאָפּאָט.

ווי בעוואוסט האָבען די ליבעראַלע יו־דען געלויטען אַ מפּלה בעת די לעצטע קהלה־וואַהלען. זיי האָבען דערויבער אָנ־געווענדעט אַלע מיטלען, אַז די וואַהלען זאָלען גע'פסל'ט ווערען.

פּאָבאַראָווע פון 1906 און 1909, וואָס ענדיגען דעם שטודיום קאָנען בעטען אַ פּראָלאָנגאַציע

(ד) פּאָבאָראָווע פון יאָהרגאַנג 1909 וועלכע לערנען דאָס לעצטע יאָהר אין גימנאַזיע, ווי דער יאָהרגאַנג 1906, וועל־כע גרייטען זיך אונטער צו די דיפּלאָם־עק־זאַמענס, וועלען היי־יאָהר קאָנען בעקומען פּראָלאָנגאַציעס אויף הערכצומאַכען דאָס מיליטער־דינסט. בּיטעס דאַרפען אָפּגע־געבען ווערען אין פּ.ק.או. ביז'ן 30. פון ד. י.

יוד. אנגעקלאגטער אנטלויפט פון געריכטס־זאַל

(פּ) מיט עטליכע וואָכען צוריק האָבען עלעקטראָווניע־קאָנטראָלערען פעסטגעשטעלט, אַז אין דער בעקערי פון חיים בּיים און מרדכי גאַרפינקעל (פּראַנ־ציסקאַנער 48), וועלכע האָט אַ „אָנגע־נומענעם" אויף 140 וואַט ליכט, איז געמאַכט געוואָרען אַ צוגאַבּ־אינסטאַלאַ־ציע און אַזוי אַרום גע'גנב'עט שטראָם.

געבּטען איז געגען בּיידע בעקער פאַר־געקומען אַ פּראָצעס. אונצווישען איז גאַרפינקעל ענטלאָפען פון געריכטס־זאַל. דער פּראָצעס איז אָפּגעלייגט גע־וואָרען. פּאָליציי האָט איהם געזוכט און נישט געפינען. ער איז אַרויסגעפאָהרען פון לאָדז.

ספּעציעלע הילף פאַר אַרבייטסלאָזע

(מ) פון דער ספּעציעלער רעגירונגס־הילף פאַר אַרבייטסלאָזע פאַר'ן חודש פעברואַר האָבען גענאָסען 4608 אַר־בייטסלאָזע. 2440 האָבען בעקומען שטי־צע צו 20 זל. און 2078 צו 30 זל. סך־הכל איז אויסגעצאָהלט געוואָרען 114,740 זלאָטים.

מיניסטעריאַל־דעלעגאַט אין לאָדז פאַרשט

(ד) דער אינספּעקטאָר פון פינאַנץ־מיניסטעריום ה' אַללאַן וויילט איצט אין לאָדז און פאָרשט אויס ווי עס ווערען אויסגעפיהרט די פאַראָרדנונגען וואָס זענען אַרויסגעגעבען געוואָרען דורכ'ן צו־זאַמענפאָהר פון די פינאַנץ־מאַכטשליי־קען.

צווישען קאָסמעטישע נייהייטען

ווער עס פאָרשט אויפמערקזאַם דעם פּראָגרעס פון דער מעדיצינישער קאָסמע־טיק, האָט בעמערקט דעם שנעלען פאָרט־שריט פון פיזיקאַלער טעראַפּיע ביי פֿאַר־שידענע בעשעדיגונגען פון דער הויט, די ווירקזאַמע בעקעמפונג פון האָר־קראַנק־הייטען און דאָס געדייכטער־ווערען פון שיטערע האָר, אויב מען בענוצט אונדזי־ווירדיגע היילונג. ס'איז אויך צו בעמער־קען דעם פאָרטשריט אין דער אויסאַר־ביטונג פון קאָסמעטישע פּרעפּאַראַטען. אויף דעם געביט פּאַסט צו די קאָסמע־טישע מעדיצין ספּעציפישע און אינשער־ליכע קאָסמעטישע פּרעפּאַראַטען געגען צו די געגעבענע אָנגענשאַפטען פון דער הויט, אויסשטערענדיג אוניווערזאַלע קאָס־מעטיקס, ד. ה. פלומער'שט ווירקזאַמע אין יעדען פאַל. ביז איצט האָט זיך געלאָזט פיהלען דער מאַנגעל פון אַ מיטעל אין בּילונגען, פאַר יעדען צוגענגליכען קרעם, וואָס פערהיט פאַר אַטמאָספערישע ענ־דערונגען אין זון, ווינד־מאַכענדיג גלייכ־צייטיג הויט־פערהאַרטונגען און פערהי־טענדיג דאָס פלאַצען פון דער הויט, ווי אויך פון די הענט. דער איינציגער און דער מין קרעם לויט די פאָרשריפטען פון

Dr. Luster

האָט זיך בעוויזען אונטער'ן נאָמען

„Ultrasol"

אַלס ספּאָרט־קרעם. דער דאָזיגער אויס־געצייכענטער קרעם ברענגט יעדערען אַ ווירקזאַמען נוצען, הויפּטזעכליך די, וועל־כע טרייבען ווינטער־ספּאָרטען, ווי אויך עמפינדליכע אויף פּילמטניט און פעלט.

Dr. Zenon B.

פאַרלעזונג

פון ד"ר ש. ווישעוויאַנסקי

ד"ר שמעון ווישעוויאַנסקי וועט מאָר־גען מיטוואָך אָוונד אין „ווזא" האַל־טען אַ רעפעראַט וועגען „פּראָבלעם פון אינדוסטריאַליזירען די יודישע מאַסען", צוליב דער אַקטועלקייט פון דער פּראָבלעם וועט די פאָרלעזונג זיכער צוציהען אַ גרויסען עולם צוהערער.

סאַמאַשענשטעפּער קריגען הוספות

(§) דער שטרייק פון די לאָדזער קאָ־מאַשען־שטעפּער אַרבייטער האָט זיך גע־ענדיגט. די אַרבייטער וואָס האָבען פאַר־דינט 5 זל. אַ טאָג בעקומען אַ הוספה פון 35 פּראָצענט, די, וואָס האָבען פאַר־דינט 7 זל., בעקומען 25 פּראָצענט הו־ספה. אַנדערע בעקומען 20 פּראָצענט הוספה.

פולע טאַבעלע פון די געווינסען / 5־טע קלאַס — 6־טער טאָג פון דער ציהונג

25.000 zł. na nr.: 49992 104735.
20,000 zł. na nr.: 59331.
10.000 zł. na nr. 75610.
5.000 zł. na nr.: 10709 22215.
3.000 zł. na nr.: 43251 81241 107578 125698 170433 172215 182427.
2,000 zł. na nr.: 16199 16815 25165 26388 39934 40917 46816 50895 55294 59736 61802 72919 92731 99999 100214 147201 161268 172957 178363 190411.
1.000 zł. na nr. 12799 19692 20405 23591 25275 28510 28783 40512 52002 53816 60508 69992 69714 75266 78203 82951 86337 100416 111879 111930 113434 116991 120221 135617 136307 149364 172810 179266 183826 185863 186776 187764 190475 196106 198348 198609 201237
500 zł. na nr.: 1885 1955 3032 3865 5270 6211 11206 11319 12230 14070 14116 14435 15358 16057 16637 19841 20690 26251 30068 31443 31643 32875 35589 35695 38978 39230 40619 43055 44327 45133 45185 48989 49990 50536 51018 52058 54380 54761 55357 59747 60200 60724 62342 63071 64725 65419 65816 66133 70285 74148 77049 77581 79405 79634 80410 81052 84357 84463 85056 8522 86743 88432 90949 91089 92119 92818 96183 98398 99713 100586 101811 106457 107410 108301 112804 113601 113999 114919 115726 116022 116163 116636 120072 124688 124773 124864 125037 128517 129102 130804 132365 132408 136706 143706 146009 146625 147322 152162 152941 154962 158757 161123 161661 162247 163794 163894 163897 167551 171239 171535 172987 173225 177004 177377 178814 180715 182055 183988 184738 188623 191608 191613 196152 197376 197695 197943 200101 200272 200393 200912 203688 208958 209338.

250 zł

17 132 48 72 247 82 381 474 77 517 51 623 31 54 841 97 1003 134 67 93 205 98 351 549 607 45 704 83 86 802 939 46 2187 274 341 595 821 940 76 3041 61 101 30 263 76 80 305 417 605 803 15 932 37 4049 82 139 52 203 33 416 42 606 747 861 65 981 5013 58 220 99 336 459 757 941 58 6088 279 364 72 447 61 541 630 61 77 828 941 68 7115 43 275 306 64 428 88 556 603 28 783 872 92 963 8089 101 5 72 290 337 71 78 727 933 9053 189 765 300 70 458 512 64 65 82 87 800 18 76 752 90 91 804 13 18 987.

10008 30 38 151 91 252 87 321 31 46 93 492 552 96 81 971 11021 60 105 497 577 647 729 865 12017 217 85 335 432 500 21 532 763 809 948 63 13162 239 347 468 716 62 14002 103 12 209 17 44 398 415 16 76 82 629 44 57 744 852 87 931 15198 391 428 90 511 38 616 69 727 41 79 16042 234 315 39 54 523 27 618 30 733 71 806 25 17091 9 11 21 34 242 74 307 75 462 74 85 89 90 550 605 67 773 835 80 86 940 18064 97 257 400 17 85 520 42 67 729 841 957 19007 155 265 95 451 52 506 24 35 38 71 70 77 960 57.

20012 293 317 85 87 482 524 620 702 869 99 21075 153 211 39 343 539 705 817 24 945 22024 39 69 143 223 367 433 79 97 569 652 75 728 75 827 43 51 54 32097 108 50 87 217 357 425 53 63 70 619 50 877 918 31 24025 251 302 60 401 80 607 53 89 717 76 991 25042 87 219 343 70 74 434 619 725 84 836 47 26006 52 207 40 410 64 270 48 86 440 532 64 616 34 35 46 704 61 94 28099 126 297 315 414 608 13 42 52 835 29140 424 71 91 556 79 812 89.

30154 87 305 85 450 571 625 51 60 89 790 804 59 91 930 98 31057 399 484 641 876 93 902 32049 218 36 42 78 327 77 60 448 555 96 669 782 815 73 929 33257 83 84 393 490 587 785 955 34067 72 152 229 97 486 558 729 90 849 70 35126 70 446 705 873 75 36098 125 227 51 380 94 457 67 571 76 621 827 88 37134 71 219 68 405 45 98 602 17 896 963 83 38414 32 84 589 606 79 83 84 87 747 940 39012 45 87 132 40 206 37 78 366 567 734 46 859 75 937 40 76.

40011 193 202 471 591 615 29 788 801 31 42 918 25 64 88 41219 27 68 324 59 517 43 68 71 748 91 42035 85 132 52 256 346 420 86 670 79 723 859 924 73 87 43052 184 229 33 308 499 574 820 931 51 44160 250 77 78 426 590 674 90 740 963 45058 285 355 57 98 513 61 684 723 68 876 99 940 66 46106 41 107 268 365 492 508 628 69 74 94 775 849 64 999 47055 83 254 74 431 578 645 58 702 61 82 806 16 48103 31 267 336 492 557 831 49105 14 297 300 32 33 86 417 678 90 96 782 833 80.

50018 200 63 97 383 466 78 519 623 40 47 67 941 51196 272 82 85 368 91 99 415 566 600 755 68 80 914 64 92 52098 148 206 11 97 322 78 434 88 511 626 62 734 53044 57 64 123 88 559 641 767 820 68 916 61 54091 332 444 556 87 608 79 796 813 443 46 64 82 55052 73 210 327 79 446 543 672 79 94 812 65 93 96 56039 48 141 255 361 78 741 815 26 905 12 34 82 84 57043 233 49 80 402 6 93 575 716 820 914 58068 69 80 98 116 322 29 56 65 67 450 651 72 21 40 814 80 59109 209 337 82 525 99 608 25 61 76 77 825 68 86 915 82.

60157 253 457 541 617 49 56 884 988 96 61063 107 84 263 52 61 333 430 546 607 64 732 838 944 62001 45 107 38 83 235 99 336 562 95 716 88 851 61 92 953 63 63002 11 109 35 64 252 69 78 353 421 517 49 564 714 85 878 64091 165 241 49 316 515 634 77 819 25 80 908 18 65 050 105 7 205 83 345 514 44 70 609 9 37 49 700 62 64 78 66129 48 215 332 526 94 95 746 835 74 83 84 912 67006 64 82 119 25 30 53 54 213 47 346 74 525 608 16 48 76 72 701 33 81 823 68 93 127 45 68 217 54 440 56 582 613 19 938 76 69077 148 337 46 93 544 42 805 33 93.

70031 36 119 40 283 76 408 511 49 651 754 71003 108 233 327 50 82 542 48 67 79 671 707 815 37 99 918 72105 52 86 200 343 62 457 81 564 67 87 795 906 73072 92 160 421 575 600 768 872 903 74012 368 95 778 816 30 33 75 957 75042 115 31 275 469 518 33 36 611 21 30 777 339 902 15 35 76049 45 78 107 306 18 30 761 804 26 87 909 18 77060 373 76 99 450 87 600 771 776 94 928 69 78110 77 339 436 93 521 72 78 731 828 68 952 79015 165 424 80 536 648 818 976 84.

80011 127 79 316 64 92 518 729 87 88 96 816 903 51 81121 33 201 40 44 75 94 329 38 482 85 94 542 80 922 82123 20 766 456 553 63 737 941 64 83059 182 215 48 57 325 64 73 417 524 76 694 84019 59 78 158 889 914 19 612 41 737 868 93 941 7 85021 181 346 820 453 61 533 70 779 86312 73 413 585 783 873 913 37 87010 34 125 77 339 440 51 520 614 720 50 845 47 955 88094 115 64 252 400 48 552 86 654 75 82 962 89023 141 221 88 327 31 414 42 561 97 687 69 719 71 89 847 60 79.

90020 54 163 232 53 59 98 337 81 415 66 73 523 83 652 77 88 720 83 842 978 95 91005 11 268 488 549 613 794 99 962 83 92108 227 346 421 44 566 663 790 816 93 964 92 93062 53 360 401 14 80 524 659 719 50 56 98 818 20 94154 62 72 95 243 320 482 559 622 43 54 95107 81 278 302 13 557 690 96006 28 83 194 334 576 645 70 760 75 863 914 73 97138 304 25 412 551 66 711 83 97 976 98227 574 626 49 759 854 97 99093 183 225 91 310 26 77 403 595 651 812 963 84 96.

100054 224 35 95 596 789 834 953 101003 42 49 226 398 433 70 609 39 766 97 102002 29 77 96 198 202 318 67 75 410 591 622 761 682 85 907 60 64 73 103393 490 514 24 78 336 94 104199 247 50 90 370 427 780 814 39 72 910 77 105134 40 62 98 250 316 478 505 85 643 51 53 763 84 805 41 65 83 106045 53 62 87 94 169 73 294 315 477 510 86 94 99 675 888 70 939 107024 32 43 350 500 17 25 99 643 750 57 829 70 89 918 38 108121 93 200 99 527 49 77 821 907 109129 238 60 314 30 523 646 52 830 961.

110146 47 80 341 567 755 84 960 91 111171 349 72 512 610 58 95 705 80 854 965 112139 42 94 243 94 336 425 95 619 59 711 14 29 854 902 99 113036 301 499 588 98 622 23 720 984 114022 24 165 88 317 70 400 520 54 89 665 767 896 908 44 65 115052 105 26 50 204 87 325 438 97 591 96 683 89 701 830 94 934 95 116138 214 422 29 530 673 714 117084 260 367 507 25 31 50 785 734 904 7 29 44 118035 91 97 131 217 77 424 571 614 26 716 17 60 62 84 858 941 119118 26 73 208 49 306 98 497 551 632 35 921.

120026 62 117 86 347 65 413 19 684 95 825 121045 97 184 201 28 91 305 27 517 37 82 611 46 741 804 917 122266 98 340 576 716 831 92 959 63 123030 73 249 91 309 36 43 84 481 524 59 634 839 56 124059 110 37 38 227 63 67 449 567 670 79 845 93 983 125053 58 203 480 706 34 96 126053 58 64 196 209 26 96 447 571 730 829 920 127011 64 75 336 64 532 41 642 759 821 31 128074 84 170 509 11 26 29 69 651 52 751 97 824 939 129017 75 108 75 214 92 337 422 511 26 61 72 686 721 838 52 96 961 65.

130090 391 400 48 56 89 520 768 94 825 79 902 2 61 131012 23 81 124 242 58 72 392 578 616 64 721 67 73 936 132000 087 109 20 54 316 20 455 510 58 644 741 896 936 92 133034 51 106 18 278 352 455 525 97 627 43 791 930 34 41 51 63 134024 56 83 91 235 53 65 70 327 97 645 702 31 809 910 83 135088 97 111 354 92 661 136042 69 94 219 27 52 509 69 630 34 40 773 809 905 14 137074 108 306 697 717 89 812 92 138082 205 54 300 38 417 48 85 529 60 708 91 813 56 92 998 139095 277 339 487 94 505 30 61 63 965.

140612 65 84 117 25 78 204 35 373 404 24 71 548 566 78 729 53 812 76 945 79 87 141071 123 55 94 306 32 419 53 99 744 92 819 902 26 40 142125 283 335 52 451 538 85 622 68 702 847 913 39 143054 105 79 202 35 208 39 43 450 560 702 20 364 941 144039 85 202 415 863 71 882 145094 104 40 41 82 229 60 340 424 452 98 764 870 932 42 146265 355 75 444 529 33 635 85 743 82 840 147078 173 208 60 87 316 19 454 97 588 756 861 903 46 148028 67 81 89 212 91 421 22 29 695 40 715 18 37 844 72 919 21 32 78 149041 95 125 39 205 25 51 373 37 43 68 645 58 740 53 92 857.

150074 100 37 64 222 80 89 400 59 672 940 151003 14 81 103 246 363 776 90 878 90 903 31 152434 504 32 74 642 91 704 42 54 871 951 94 153208 335 461 90 667 860 154082 144 85 313 22 61 460 501 66 677 735 61 89 907 44 89 155067 147 96 339 428 98 721 55 65 834 934 78 156059 65 121 239 361 71 437 69 514 698 820 60 566 157051 350 447 53 517 672 706 69 866 158073 135 238 87 99 308 507 69 797 836 159 106 36 227 50 66 311 25 855.

160057 108 21 210 66 313 47 92 418 557 60 90 750 59 849 911 161126 74 266 752 71 82 874 75 162033 63 198 219 32 78 81 306 87 538 70 602 49 58 59 751 78 872 934 42 91 163030 35 111 96 262 76 480 528 59 601 25 762 842 925 [illegible] 164215 91 328 405 88 569 625 87 744 94 837 96 165007 29 33 155 304 6 441 54 572 764 80 828 54 995 166019 68 181 229 35 81 417 500 632 33 54 62 754 83 808 58 912 20 40 167349 95 457 501 33 629 716 17 39 43 69 98 973 168071 515 609 41 718 878 169100 10 24 201 26 48 337 85 476 515 63 623 42 55 70 741 99 859.

170034 52 59 68 77 176 88 221 353 430 607 68 824 29 961 171264 414 529 68 74 609 49 972 172067 124 317 97 757 890 920 173125 252 413 70 512 651 778 174067 193 242 92 391 99 499 533 57 439 825 27 30 33 38 969 175098 132 360 430 93 691 711 829 903 56 176018 62 99 237 325 48 95 407 527 652 60 822 177004 264 377 587 718 777 810 76 902 03 178151 215 62 94 317 57 89 574 638 40 53 757 77 90 91 874 99 962 87 179164 230 66 99 394 462 543 692 727 819.

180132 91 255 325 72 481 92 530 65 617 710 67 181042 48 367 80 403 15 63 559 86 618 51 701 909 10 34 63 182036 55 125 54 67 329 55 479 94 502 29 54 93 716 808 17 916 40 51 71 183025 56 105 274 87 458 557 698 710 29 74 184000 [illegible] 51 93 99 335 476 888 941 73 185089 274 [illegible] 85 719 90 186276 341 777 98 832 68 96 18 [illegible] 86 300 68 740 54 860 947 188056 145 208 96 [illegible] 96 632 62 83 773 807 983 189052 67 188 234 327 433 505 24 648 60 98 713 21 841 58 63 67 80.

190057 240 84 316 28 425 563 603 16 97 706 92 809 23 41 191176 211 69 94 302 43 416 69 579 89 626 80 90 750 51 949 192004 113 54 93 264 461 64 520 67 605 43 751 59 833 903 12 17 193086 151 91 324 43 56 442 508 49 646 52 58 67 84 789 849 923 194013 39 163 350 471 673 701 83 839 909 45 69 195085 97 131 271 384 548 59 632 85 864 85 196236 70 86 392 470 566 92 669 710 39 804 197020 512 604 12 757 75 860 904 40 198608 44 71 85 149 90 283 304 433 86 764 806 71 82 912 72 199906 23 87 131 71 229 468 593 541 948 66

200115 61 245 412 16 44 546 862 67 73 932 96 201138 204 96 331 85 580 792 845 937 92 202033 114 59 299 359 469 516 881 973 203078 127 265 395 468 562 693 807 59 204039 156 217 29 65 374 536 43 695 720 964 75 205078 141 218 24 77 820 76 206052 160 288 487 97 803 58 98 950 88 207263 552 59 73 665 81 700 51 87 97 208046 [illegible] 128 279 341 401 780 93 871 81 950 66 79 209081 242 474 76 517 30 876 84

לאדזער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט-אן פון 6 ביז 7 אין אווענד
נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

אדרעס: „Lodzer Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16 Skrz. poczt. 16
טעלעפאנען: רעדאקציע 160-57, אדמיניסטראציע 100-47.

היי-יעהריגער פורים אין תל-אביב

דער ווינט פון ים.—דער אלטער 70-יעהריגער דיזענהאף אויף א פערד. — דער אימפאזאנטער קארנאוואל-צוג. — סאטירטע מאסקעס אויף ווייצמאנ'ען, לאיד דזשארדזש, פאספילד און רעוויזיאניסטען

(א בריף פון תל-אביב, ספעציעל צום „לאדזער טאגעבלאט") —:— פון **אברהם טענענבוים**

ווער עס האט נישט געזעהן תל-אביב אין פורים — דער האט קיין פרייד נאכ-קיינמאל נישט געזעהן פאר זיינע אויגען.

פאר'ן היי-יעהריגען פורים האט מען זיך אבער אביסעל געשראקען. נישט צוליב די פאליטישע ווינטען. צו דעם „טריבען" פאליטישען וועטער האט מען זיך צוגעוואוינט און אונזער'ס א יוד לאכט זיך אויס דערפון. מען האט זיך געשראקען פאר די אמת'ע ווינטען און פאר דעם רעגען-וועטער וואס האט די גאנצע וואך פאר פורים געהערשט אין א"י. און דערפאר האט מען זיך געשראקען, אז די פורים-חגיגה וועט נישט אויספאלען אזוי אימפאזאנט, ווי אין די פריהערדיגע יאהרען. די שרעק איז אבער געווען אנ'אומזיסטע. נישט קוקענדיג אויף דעם קאלטען און טריבען וועטער, וואס עס האט פורים אנגעהערשט אין תל אביב, האבען זיך טויזענדער מענשען פון בעזונדערע ערטער אין ארץ ישראל ארויסגעלאזט אויף די גאסען און עס איז געווען לעבעדיג. [illegible] יוגענד און אויטאמאבילען דעקארירט מיט פערשידענע רעקלאמעס זענען אונאויפהערליך געפלויגען אין די גאסען און ארויסגערופען ענטציקונג ביים עולם. דא און דארט האבען זיך מענשען ארומגעוואלגערט ארום די ארקעסטער'ס, וואס האבען פון באלד אין דער פריה אן געשפילט פערשידענע פריילעכע ניגונים. דאס טראדיציאנעלע וועט-געיעג איז אויך נישט אפגעלעגט געווארען צוליב'ן שלעכטען וועטער. בעזונדער'ס אימפאזאנט איז געווען די רייטער-גרופע פון חברה, וואס האט זיך שוין א פאר מאל געפונען אין תל אביב. א חברה געזונטע יונגע בחורים, מיט אפגעברענטע פנים'ער און ווייסע חלוצישע בלוזעס מיט בלויע שנירען זענען געריטען הין און צוריק גאלאפ איבער די גאסען און דער המון האט זיי אויפגענומען מיט שטורמישע אוואציעס. אינ'ם פורים-קארנאוואל האט מען אויך געקענט זעהן פיל אראבער, וואס האבען מיטגעמאכט דעם חלוציש'ען „הורא" און געזונגען די העברעאישע לידער.

ארום האלב 3 נאכמיטאג האט זיך אנגעהויבען דער קארנאוואל. דער צוג איז געגאנגען איבער דער אלענבי-גאס, אליעזר בן יהודה, בן גראטאוו-גאס, דער ורקין און צוריק צו דער אלענבי גאס. פאליציי און פרייוויליגע שומרים האבען געהאלטען די ארדנונג. דער צוג איז געווען אנ'אימפאזאנטער, אבער נישט אזוי גרויס, ווי אין די פריהערדיגע יאהרען. דאס וועטער האט טאקע געטאן אביסעל דאס זייניגע. בראש פונ'ם צוג איז געפאהרען דער קארנאוואל-קאמיטעט אין 2 אויטאמאבילען. נאך זיי זענען געגאנגען די ארדנער, און הערנאך א רייה מאטאציקליסטען פון מכבי, א גרופע רייטער אויף פערד פון זיבעציג אכציג מאן פון הדרה, ראשון לציון און פתח תקוה און שפעט פון די רייטער'ס איז געריטען דער בירגערמייסטער פון תל-אביב דיזענגאף און אברהם שאפירא פון פתח תקוה. איינער פון זיי א 60-יעהריגער און דער צווייטער א 70-יעהריגער. און די דאזיגע צוויי זקנים האבען זיך נישט געהאט וואס צו שעמען פאר די יונגע רייטער, זיי האבען געוויזען, אז טראץ זייער טויגער עלטער קאנען זיי נאך אויך די דאזיגע „מלאכה". דאס ריזיגע פובליקום, וואס איז געשטאנען אויף די טראטוארען, אויף די באלקאנען און אויף די דעכער האט בעגריסט די דאזיגע צוויי אלטע בירגערמייסטער מיט שטורמישע אוואציעס.

נאך זיי האט זיך געצויגען „די גאלדענע קוט פון נאציאנאל פאנד". דאס איז געווען א זעהר געלונגענע סימבאלישע בילד: פעלדער און בוימער און אין דער מיט א רייה חלוצים בעוואפענט מיט אלע ארבייטס מכשירים. דערנאך איז געגאנגען „א לעבעדיגע מגילת אסתר", אויסגעפיהרט דורך דער תימנ'ער יוגנד. דערנאך איז געגאנגען א מאסקע, וואס האט פארגעשטעלט דעם חיפה'ער פארט, און דערנאך א פריילעכע חברה בוכארער יונגעלייט און מיידלעך. צווישען די פאליטישע מאסקעס האט זיך אויסגעצייכענט די סימבאלישע מאסקע „דער ציוניזם און דער לופט" און דער „רעוויזיאניסטישער אעראפלאן". וואס האט געהאט אויף זיך דעם אויפשריפט: מיר פליהען פון דער אספת הנבחרים, פון דער יודישער „אגענץ" און פון דער ארבייטער-אגיטאציע.

נאך דעם ווי עס זענען פארטיילט געווארען די פרייזען האט זיך דער קארנאוואל-צוג פונאנדערגעלאזט, אבער אויף די גאסען האבען אלץ ווייטער אויפהערליך געשפילט די ארקעסטערס.

אין אווענד האט דער רעגען אביסעל אויפגעהערט און מענשען האבען א גאנצע נאכט פערבראכט אויף די טראדיציאנעלע מאסקען-באלען.

ס'רוב מאסקעס זענען געווען אויף פאליטישע טעמען. די שענסטע און געלונגסטע מאסקע איז געווען „דער פאליטישער זומפ". די מאסקע האט מיט זיך פארגעשטעלט א גרויסע זומפ מיט זשאבעס, יאשטשערקעס און אנדערע שרים, און פון זומפ שטעקט ארויס דער קאפ פון ד"ר חיים ווייצמאן מיט מאקדאנאלד'ס בריף אין דער האנד, איבער דער מאסקע האט זיך געזעהן אנ'אויפשריפט, אז מ'זינקט אין דעם בלאטע — לאמיר זיך אן אין א שמרה. א צווייטע געלונגענע איז אויך געווען די מאסקע „ישראל צווישען די פעלקער". די מאסקע האט מיט זיך פארגעשטעלט א ריזיגען גלאבוס, וואס האט געגעבען אנ'איבערבליק איבער דעם מצב פון די יודען אין אלע לענדער. געלונגען איז אויך געווען די סאטירישע מאסקע „די ציוניזם לויט פאספילד'ס פירוש" — א מאסקע, וואס שטעלט פאר א מענש מיט די פיס ארויף און מיט'ן קאפ אראפ.

דער עולם האט זעהר הארציג אויפגענומען די פערשידענע מאסקעס און זיך אמוזירט א גאנצע נאכט.

—:0:—

„זילבערנע חתונה" פון אנ'אלטען קאוואליער...

25-יעהריגער יובילעאום פון בריאנ'ס פאליטישער טעטיגקייט אלס מיניסטער

אונטער דער צייט איז ער שוין געווען 10 מאל פרעמיער און 16 מאל אויסער-מיניסטער.

פראנקרייך פייערט איצט א יובילעאום. היינט 14.ד. ח. איז געווארען 25 יאהר זינט בריאן האט צום ערשטען מאל אנגענומען א מיניסטעריען-פארטפעל אין דער פראנצויזישער רעפובליק. אויך וועגען דעם דאזיגען יובילעאום לוינט זיך אביסעל צו שרייבען. בריאן איז היינט צו טאג איינער פון די פאר נעצעהלטע פאליטיקער און מלוכה-מענער אויפ'ן גאנצען כדור העולם. נעמט בריאנ'ען אוועק פונ'ם פעלקערבונד, ווערט בערויבט דער רוח החיה פונ'ם דאזיגען שוואכען בעשעפעניש. און מיט'ן פעלקערבונד האבען דאך אלע פעלקער א שטיקעל שותפות. און דערפאר איז דער דאזיגער יובילעאום נישט בלויז א יום טוב פאר בריאנ'ס פאטערלאנד, פאר פראנקרייך, נאר פאר גאנץ אייראפע, אדער בעסער געזאגט פאר דער צוקונפטיגע — „פאנאייראפא".

מיט א פערטעל יאהר צוריק האט בריאן געפייערט דעם 25 יעהריגען יובילעאום פון זיין פאליטישער טעטיגקייט בכלל. דעמאלט האט דער אלטער פראנצויזישער קאוואליער, בריאן בעקומען פון לאיד דזשארדזש'ן אזא גראטולאציע: „איך ווינש דיר פיל גליק צו דיין זילבערנער חתונה, און איך בעט צו גאט, אז ער זאל דיר נאך געבען לאנגע, לאנגע יאהרען און זיין צו פייערן דיין גאלדענע חתונה מיט דיין שעהן און געטרייע ווייבעלע.

דערויף האט איהם בריאן געענטפערט אזוי: א הארציגען דאנק פאר די ברכות און גליק-וואונשען, וואס שייך מיין גאלדענע חתונה מוז איך בעט געבען, אז מען זאל פלוצלונג נישט ווערטערען ווערען דאס פאמיליען-גליק מיט מיר, און מיר נישט געבען אויף די עלטערע יאהרען א גט.

דאס „ווייב" פון דעם אלטען קאוואליער איז פערשטעהט זיך, פראנקרייך. קיין אנדערע אפיציעלע „פרוי" האט נישט בריאן... און ווי עס שיינט וועט זיך דאס דאזיגע ווייב טאקע נאך מיט איהם עלטערן און פרייען און איהם נישט ווארפען דעם „גט" פאר די פיס.

בריאן האט אנגעהויבען זיין פאליטישע קאריערע אלס עקסטרעם לינקער ראדיקאל, שיער נישט אנ'אנארכיסט. אין זיינע פארלאמענטארישע רעדעס האט ער געשאטען פעך און שוועבעל אויף דעם קאפיטאליסטישען סדר העולם, אויף די צופרידענע און זאטע רענטיערען און פראצענטניקעס און שטארק אפגעלויבט דעם פאליטישען גענעראל שטרייק אלס געווער פון דער ארבייטערשאפט אינ'ם פאליטישען קאמף. בריאן האט דעם גענעראל שטרייק אנגערופען מיט'ן נאמען „רעוואלוציע מיט פערלענגטע הענט" און איהם זעהר שטארק פערטיידיגט.

עס האט אבער גארנישט לאנג געדויערט און בריאן איז געקומען אין א שארפען קאנפליקט מיט זיך אליין. דאס איז געווען אין יאהר 1910. בריאן איז דעמאלט געווען פרעמיער-מיניסטער און פראנקרייך איז אויסגעבראכען א באהן-שטרייק. די ארבייטערשאפט האט זיך געגעבען גרויסע האפנונגען אויף דעם לינקען פרעמיער. זיי זענען אבער ווער[...]

פונקטער ערשטעס געווארען. דער לינקער פרעמיער האט זיך „אויסגעלינקט" פון זיינע אנשויאונגען. און אונטערגעדריקט דעם שטרייק מיט אלע מיטלען, וואס ער האט נאר געהאט אין זיין רשות. ער האט מיליטאריזירט די באהנען, געצווינגען די מאשיניסטען צו לאזען אין גאנג די מאשינען. געשיקט א ראגעל מיט רעפרעסיעס אויף די ווידערשפעניגע. און... דער שטרייק איז געבראכען געווארען. פאר די ראדיקאלען איז דאס געווען א זעהר שווערער קלאפ. זיי האבען נישט געקענט די אויגען איבערפיהרען פאר חרפה. און פון דעמאלט אן האט זיך בריאן אנגעהויבען צו בעוועגען אויף רעכטס. ער איז געווארען מיושב'דיגער, געזעצטער, מעסיגער אבער נישט אזוי רעכטס, אז ער זאל אינגאנצען איבעררייסען מיט די ראדיקאלען.

נאך דער מלחמה איז בריאנס איינציגער לעבענס-ציל געווען אויפצוהאלטען און צו פערשטארקען דעם שלום. און זיינע שלום רעדעס אין פארלאמענט און אויף די זיצונגען פונ'ם פעלקערבונד האט זיך געהערט דער אפקלאנג פון זיינע אמאליגע פלאמיגע רעדעס אין פארלאמענט פיל מיט גלויבען אין דער מענשהייט און אין גאנץ קורצער צייט ארום איז ער שוין געווען די צענטראל-פיגור פון פעלקערבונד און זיך ערווארבען די סימפאטיע פון אלעמען. ער האט געוויזען, ווי אונטערצוקומען דעם שונא, ווי צו ווירקען אויף איהם און איהם צו גלעטען, אז ער זאל נישט פיהלען דעם ווייטאג. און דאס איז איהם אין א גרויסער מאס געלונגען. וועגען זיין פאציפיסטישער טעטיגקייט האט בריאן אמאל געלאזט פאלען א זעהר כאראקטעריסטישע ווארט. ער האט געמאכט אזוי געזאגט:

„קלעמענסא האט געזאגט, אז ער האט געוואונען די מלחמה... און איך וועל האבען די מעגליכקייט צו זאגען, אז איך האב געוואונען דעם... שלום.

אין די לעצטע 2 יאהר טראגט זיך בריאן ארום מיט א נייעם פלאן, מיט דעם פראיעקט פון „פאנאייראפא". די דאזיגע אידעע איז נישט זיין אייגענע, געשאפען האט זי אנ'אנדערער, גראף קודענהאווע קאלערגי, א מענש, וואס האט אגב אין זיך א שפארע פארציע יודיש בלוט. בריאן האט אבער איבערגענומען פון איהם די אידעע און איהר געגעבען א ווייטלען לבוש אונטער נאמען פון אנ'אייראפעאישער ווירטשאפטליכער אוניע.

און איצט אביסעל ציפערן.

אין משך פון די 25 יאהר איז שוין בריאן געווען 36 מאל מיניסטער. 16 מאל איז ער געווען אויסערן-מיניסטער, 10 מאל פרעמיער און 10 מאל האט ער פערנומען אנדערע פארטפעלען.

אמאל האט זיין מיניסטער אמט אפגעהאלטען עטליכע יאהר צייגען און אמאל נאר 1 חודש אהער 1 טאג.

אבער עס איז נישט געווען קיין איין טאג אין משך פון די 25 יאהר, אז בריאן זאל נישט זיין קיין מיניסטער.

דער אלטער פראנצויזישער קאוואליער האט באמת גענומען פראנקרייך פאר א ווייב...

—:0:—

„נומערוס קלאוזוס" איינגעפיהרט אין פאריז

פאר סטודענטען פון רומעניען, מייסטענס יודישע

בוקארעשט, (יט"א) דער רעקטאר פון דעם מעדיצינישען פאקולטעט אויף דעם בוקארעסטער אוניווערזיטעט האט בעקומען פון דער פאריזער מעדיצינישער פאקולטעט א בריוו, אין וועלכען עס ווערט געזאגט צוו. אנד.:

אין איצטיגען מאמענט שטודירען אויף דער פאריזער מעדיצינישער פאקולטעט 511 רומענישע סטודענטען. 436 פון זיי בעאנשפרוכען צו בעקומען דאס דיפלאם-רעכט צו פראקטיצירען אין פראנקרייך נאכ'ן אבסאלווירען די פאקולטעט. אזא צושטאנד קאן נישט טאלערירט ווערען. די פאקולטעט איז דעריבער געצוואונגען אנצונעמען מיטלען געגען דעם צושטראם פון אויסלענדער. כדי מוזען דעריבער שאפן א געזעץ, וואס זאל בעשטימען [illegible] די רומענישע סטודענטען. די פאקולטעט האט קוואליפיצירט 436 סטודענטען לויט זייער אפשטאם און פעסטגעשטעלט, אז 20 פראצענט פון זיי שטאמען פון די נייע רומענישע פראווינצען. 85 פראצ. פון אט די אלע סטודענטען זענען פון יודישען גלויבען.

מען האט אונז מיטגעטיילט, שרייבט ווייטער דאס רעקטאט פון דער פאריזער [illegible] פאקולטעט. אז דער גרעסטער טייל פון די דאזיגע יודישע סטודענטען זענען נישט קיין רומענישע בירגער, אז זיי בעזיצען נישט קיין וואהל רעכט און האבען נישט אויסגעדיענט מיליטער-דינסט. און עס דערמאנט אויב יא, וואלט אונז אויסגעקומען זעהר לייכט נישט דערלאזען אינסקריבירען די דאזיגע סטודענטען. די רומענישע געזאנדשאפט אין פאריז האט די דאזיגע אינפארמאציעס נישט בעשטעטיגט.

עס בלייבט אונז דעריבער נישט קיין אנדער אויסוועג, ווי איינצופיהרען א „נומערוס קלויזוס" פאר די יענגיגע אויסלענדישע סטודענטען, וואס פרעטענדירען אויף א פראנצויזישען שטאטס-דיפלאם. נאך דער איינפיהרונג פון אט דעם מאקסימאל וועלען אויף דער פאריזער מעדיצינישער פאקולטעט אויפגענומען ווערען בלויז 20 ביז 30 רומענישע סטודענטען.

כדי דורכצופיהרען דעם אפקלייב פון די דאזיגע סטודענטען שלאגט פאר די פאריזער מעד. פאקולטעט צו בעשטימען א רומעניש-פראנצויזישע קאמיסיע, וואס זאל בעשטעהן פון א פארשטעהער פון דער רומענישער געזאנדשאפט אין פאריז און מעהרערע פראפעסארען פון דער בוקארעסטער און פאריזער מעדיצינישער פאקולטעטען.

פרעגענדיג די דאזיגע ידיעה פרעגט די רומענישע פרעסע, צי האט בלויז די בוקארעסטער מעדיצינישע פאקולטעט ערהאלטען אזא בריוו, אדער דער פאריזער אוניווערזיטעט האט זיך אויך געווענדעט וועגען דעם צו די אוניווערזיטעטס-ארגאנען אין אנדערע לענדער, פון וועלכע עס קומען קיין פראנקרייך אויף מעדיצין-סטודיען אזעלכע סטודענטען, וואס ווערען נישט אויפגענומען אויף זייערע היימישע אוניווערזיטעטען.

דר. מארטין בובער קראנק

אמסטערדאם, (יט"א) דער בעקאנטער יודיש-דייטשער געלעהרטער ד"ר מארטין בובער, וועלכער איז געקומען קיין האלאנד אויף א פארטראגען-טורנע, איז פלוצים קראנק געווארען אויף א שווערער אינפלוענצא. ד"ר בובער האט געמוזט איבעררייסען זיין רייזע און ליגט צו בעט.

אויפ'ן העברעאישען ביכער-מארק,

איבערזעצונגען פון פרעמדע ליטעראטורען

ירושלים, (יט"א) די צאהל איבערזעצונגען פון פרעמד-שפראכיגע ליטעראטורישע ווערק, וועלכע ערשיינען אין ארץ ישראל אויף העברעאיש, מעהרט זיך בכסדר. פיל ווערטפולע ווערק פון דער קלאסישער און מאדערנער ליטעראטור אין אייראפא און אמעריקע זענען שוין צוגענגליך פאר'ן העברעאישען לעזער.

די לעצטע קאטאלאגען פון די העברעאישע פערלאגען טיילען מיט וועגען ערשיינען פון א רייה ווערק פון בערנארד ראסעל, נ. ה. אוועלס, בערנארד שאו, פראנס, פארעל, לעוו טאלסטוי און אנד. פון דער רוסישער ליטעראטור ווערען איבערגעזעצט נאך: דאסטאיעווסקי, טאלסטאי און טורגעניעוו, פון דער פראנצויזישער — אנאטאל פראנס, פלאבער, עמיל זאלא און פיל אנדערע קלאסיקער.

גאנץ בעדייטענד איז אויך די העברעאישע איבערזעצונגען-ליטעראטור רעפרעזענטירט די נארוועגישע ליטעראטור (בערנסאן, יאהאן באיער א. א.), שטארק פאפולער זענען די העברעאישע איבערזעצונגען פון גאלסווארטי, דזשאן הארווי, סטעפאנסאן, דזשעק לאנדאן, אפטאן סינקלער און פיל אנד.

די ארגינעלע העברעאישע קינדער-ליטעראטור איז דערוויילע נאך גאנץ ארים, דעריבער ערשיינען צאהלרייכע איבערזעצונגען פון די פרעמד-שפראכיגע קינדער-ליטעראטורען.

ארעסטירט אנטיסעמיטישע העצער אויף בוקאווינא

בוקארעשט, (יט"א) פאליציי האט ארעסטירט א רייה אנטיסעמיטישע רעדעלפיהרער אין דער געגענד פון ראדויץ (בוקאווינא). די ארעסטירטע ווערען בעשולדיגט אין פערשפרייטען צווישען דער ארטיגער בעפעלקערונג איינהעצענדע אויפרופען און בראשורען. די ארעסטירטע ווערען געשטעלט פאר א פראצעס.

...י פויערישע חתונה

[...] דער „ראבאטניק" און פיל מיט [...] חר פון דער חתונה, וואס איז זייטאג [...] נעקויטען און דער פוילישער פויערען [...] פחה. דער ארגאן פון די פוילישע סא[...] יאליסטען האט שטארק הנאה פון דע[...] א: ניגוג פון פיאסט. „ווזוואלעניע" [...] די פויערען-פארטיי. און ווירקליך א [...] א זעיר ווכ[...] געשעהען אינ'ם [...] פוילישען לעבען. דאס פוי[...] וואס איז ביז איצט צוריקגע[...] אין רייע פיינדליכע גרופירונגען [...] אויך איז ארויסגעטרעטען און [...] עפענטליכקייט מיט געמיינזאמע [...]ות.

[...] אז דאס פאר'ן פוילישען פוי[...] א גרויס געווינס. אבער דערפון [...] נאכנישט געדרונגען, אז דער ארגאן [...] די פוילישע סאציאליסטען דארף אזוי [...] טאנצען אויף דער פויערישער [...] די זיבערקייט, אז מיט דער דא[...] פעראייניגונג ווערט אין פוילען גע[...]ארקט און געקרעפטיגט די געשלא[...] דעמאקראטיע איז גארנישט אזוי [...] וואס אלס פיהרער פון דעם [...]עמישען פויערען-לעגיאן איז זעהר [...] נעגער גענעראל. ער קאן נאך פאר[...] אזוי, ווי אין יענע צייטען, ווען [...] פוילען האט געהערשט דאס גע[...]טום פון „ביענא-פיאסט". און אין [...] פון פיאסט מיט „ווזוואל[...]ניע" וועט די השפעה פון די פיאסט-[...] דראפס-קולאקעס זיין פיל שטארקער [...] די דעמאקראטישע ווזוואלעניע-לייט. נאך ערב דער פעראייניגונג, איידער [...] איז נאך פארגעקומען דער אפיציע[...] צוזאמענגוס, האט זיך שוין „ווזו[...]ניע" אנגעשטעקט פון „פיאסט" [...] דער אנטיסעמיטישער חולאת. א [...] וואס איז אפילו אויך פריהער [...] נאציג אנזעהענדיג און „ווזוואלע[...]ניע", אבער אזא אונגעהערטען גע[...] אנפאל אויף יודען זענען מיר ביז אויצט נאך נישט געוואוינט געווען צו זעהען נאר בלויז פון די ענדעקעס און פון „פיאסט".

דער ארגאן פון „ווזוואלעניע" איז נעמליך ארויס מיט אנ'ארטיקעל וועגען די פאלעסער בלאטעס, אנ'ענין, וואס געהט שוין א שעהנע פאר וואכען נישט אראפ פון די שפאלטען פון דער פוילישער פרעסע. די פוילישע רעגירונג און בעזונדערס דער פארטפעללאזער מיניסטער מאיאשעווסקי בעשעפטיגט זיך איצט זעהר שטארק מיט דעם ענין. עס איז אויך געקומען צו רייד וועגען בעזעצען א טייל פון דער דעקלאסירטער און פעראָרעמטער יודישער בעפעלקערונג אויף די דאזיגע בלאטעס. גערעדט וועגען דעם האט מען, אמת, נישט אין פוילען נאר... אין אמעריקא. און די פוילישע שונאי ישראל האבען זיך דא גארנישט וואס צו שרעקען. ווארום זיי ווייסען דאך גאנץ גוט, אז די הבטחות, וואס ווערען געגעבען אין אמעריקא פאר די יודען אין פוילען, ווערען עפעס דערטרינקען אין די וואסערן פון אקעאן, וואס טיילט אפ יענע מדינה פון אייראפא...

פאר די אנטיסעמיטען האט זיך אבער געמאכט א שטיקעל עסק. מ'האט א לאז געטאן דאס אנטיסעמיטישע פערדעל אויף די פאלעסיער בלאטעס, און א הויזעריגען גרולין געטאן: יודען עליך, פוילישע ערד. און דעם גרעסטען אנטיסעמיטישען קוויטש איז ארויס פון „ווזוואלעניע", פון יענער פארטיי, וואס פיהרט אזוי שטארק אן מיט'ן קאמף פאר דער דעמאקראטיע אין פוילען.

א סימן, אז די חברותא פון „פיאסט" האט שוין געהאט אזא ווירקונג, נאך איידער מ'האט געמאכט די אפיציעלע „חופה וקידושין".

און דעם פייט זעהט מען שוין שטארק אן די ווירקונג פון דער פויערישער חתונה, אבער נאר בלויז אין דעם פייט...

—פ. ם.

...בל-יאהר פון דער יודישער אימיגראציע

...מיט 50 יאהר צוריק און היינט.—רעדע פון פרעזידענט פון „היאס"

ניו-יארק, (יט"א) דא איז פארגעקומען, ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, די 22-טע יעהרליכע קאנפערענץ פון „היאס". דער פרעזידענט פון „היאס" אברהם הערמאן האט אויף דער קאנפערענץ געהאלטען א רעדע, אין וועלכער ער האט צוו. אנד. געזאגט:

היינטיגס יאהר איז א יובילעאום-יאהר – עס זענען אריבער 50 יאהר זינט עס האט זיך אנגעהויבען א יודישע מאסען-אימיגראציע פון די מזרח-אייראפעאישע לענדער אין די פעראייניגטע שטאטען. עס ווערט 50 יאהר זינט עס האט זיך אנגעהויבען די פאגראם-כוואליע אין רוסלאנד. אין פאלטא איז אויסגעבראכען דער ערשטער פאגראם. דאס איז געווען דער אנהויב פון די מורא'דיגסטע נגישות געגען יודען. איין פאגראם איז געקומען נאכ'ן אנדערען. דאן זענען געקומען די מאי-געזעצען, וועלכע האבען אויף אלע און אלע רעכט-ליכען געדארפט ענטרעכטען די מיליאנען יודען אין דער רוסישער-אימפעריע.

אין משך פון די ערשטע יאהרען אין דער געשיכטע פון אמעריקא איז דאס לאנד בעטראכט געווארען אלס [...], אין וועלכען עס קאנען פריי קומען אלס געפלאגטע און פערפאלגטע. [...] איז געווען בלויז נאטירליך, דאס די [...] האבען געווענדעט זייערע אויגען צו [...] פעראייניגטע שטאטען אלס צו [...] לאנד, וואו זייער פוס-טריט וועט געפינען א רוה-ארט. און באמת, זיי האבען זיך נישט ענטוישט. די טירען פון אמעריקא זענען געווען ברייט געעפענט. די פרייהייט-געטין, וואס האלט אויפגעהויבען דעם פלאמענדען שטור[...] פון פרייהייט, האט מיט א „ברוך הבא" אויפגענומען די ענטרונענע. די [...]איגע שוצלאזע מענער. פרויען און קינדער, וואס ענטלויפען פון מענשליכער אוממענשליכקייט, האבען געגלויבט [...] געפינען, און ווירקליך געפונען אין דעם דאזיגען לאנד די מעגליכקייטען [...] דעם שלום, וועלכע מען האט זיי [...]נטזאגט אין זייער געבוירען-לאנד.

אין 1881 האט די גאנצע יודישע בעפעלקערונג אין די פעראייניגטע שטאטען בעטראפען אנ'ערך 250 טויז. אויף דער אלגעמיינער צאהל פון 45 מיליאן. היינט לעבען אין די פעראייניגטע שטאטען קרוב 4 און א האלב מיליאן יודען אויף אנ'אלגעמיינע בעפעלקערונג פון איבער 120 מיליאן.

עס וואלט ווערט געווען אפצושטעלען זיך אויף דער פראגע, וואס האבען די 50 יאהר בעדייט הן פאר די יודען, הן פאר אמעריקא. וואס האבען די דאזיגע אימיגראנטען אויפגעטון; וואס האט פון זיי געוואונען אמעריקא? מיר דענקען, אז די תשובה אויף אט די פראגען איז אויסגעשריבען מיט גרויסע אותיות, נישט אויסצומעקען, אויף די בלעטער פון אמעריקא'ס ענטוויקלונגס-געשיכטע. מיר זענען דאנקבאר פאר דעם, וואס אמעריקא האט אונז אין איהר גוטסקייט געגעבען. מיר גלויבען אויך, אז אמעריקא האט א גרונד צו זיין דאנקבאר פאר די פערשידענערליי צושטייערען צו איהר עשירות און איצטיגען מעמד, וועלכע האבען זיך אויסגעדריקט אין די בעמיהונגען און קרעפטען, וואס זענען פערוואנדעלט געווארען דורך די דאזיגע אימיגראנטען און וועלכע זענען געווארען אנ'אינטעגראלער טייל פון די אמעריקאנער בוי-רעזערוואארען.

אונגליקליכערוויז איז היינט צו-טאג ענטשטאנען א ליידענשאפטליכע בעוועגונג געגען אויסלענדער, געגען פרעמד-געבוירענע. דאס איז דער רעזולטאט פון א וועלט-פערשפרייטער רעפרעסיע. די פעראייניגטע שטאטען זענען נישט קיין אויסנאהם. ווען די בעדינגונגען זענען שלעכט, זוכט יעדער א שעיר לעזאזל, וואס זאל זיין שולדיג פאר דעם בייז. אזוי איז עס אויך אין איצטיגען קריזיס. דער שעיר לעזאזל דארף זיין דער אימיגראנט. דאס איז דאס געשריי פון דעמאגאג און פון דעם אונדענקענדען מענש. אנשטאט צו זוכען דעם יסוד פון דער צרה, פון וועלכער עס ליידט די גאנצע וועלט, כאפט מען דעם ערשטען-בעסטען און מען טייטעלט אויף איהם: אט איז דער שולדיגער. אין אזעלכע צייטען איז עס לייכט, אז שלעכטע פראפאגאנדע זאל האבען א האפט. דעריבער געהט ער אזוי לייכט מיט'ן כסדר'דיגען בעגרענעצען די אימיגראציע קיין אמעריקא. מען קען זיך אויך נישט בעווארענען געגען ווייטערדיגע ארומצוימונגען.

נישט קוקענדיג אויף דעם שווערען קריזיס פון יאהר 1930, האט דער „היאס" געראטעוועט צהנדליגער טויזענדער יודען. אין משך פון דעם יאהר האבען פון אייראפא עמיגרירט 35000 יודען, וועלכע האבען זיך בעזעצט אין די פעראייניגטע שטאטען, ארגענטינא, בראזיליען, אורוגוואי, קאנאדע, קובא, מעקסיקא, טשילי א. א.

לסוף בעריכטעט ה' הערמאן וועגען דער פינאנסיעלער לאגע פון „היאס", וועלכע האט געשלאסען דאס יאהר 1930 מיט א דעפיציט פון 16.580 דאל.

לאדז
17 מערץ 1931
זון אויפגאנג: 5.53
זון אונטערגאנג: 5.35

דינסטאג,
כ"ח
אדר תרצ"א
פ' ויקרא

טאג-כראניק

וואסער טאר מען נישט צונעמען ביים לאסאטאר

(ב) די אדמיניסטראטיווע ארגאנען מאכען אויפמערקזאם, אז הויז-ווירטען איז פארווערט אין אלע פאלען אפצושטעלען דעם צופלוס פון וואסער פאר ווערע לאקאטארען. פאר דעם דראקט ארעסט, אדער געלד-שטראף.

פייערלעשער-אפטיילונג ווערט ליקווידירט

די שווערע פינאנציעלע לאגע פון די לאדזער פייערלעשער האט בעוואויגען די פייערלעשער פערוואלטונג צו ליקווידירען די דריטע אפטיילונג אויף שעני־קעוויטש-גאס 54.

2 פרויען איבערגעפאהרען

אנ'אויטא האט איבערגעפאהרען אויף זשגאזשקא גאס די 18-יעהריגע יאנינא ליזשאווסקא און אויגע א רעבערט. פיידע האט מען אפגעפיהרט אין שפיטאל.

ענטדעקט אין לאדז קוואלען פון נאפט-ראפע?

א מעשה מיט א כשות-הארן, וואס „געפינט" אוים סודות פון אונטער דער ערד

די דייטשע „גייע לאדזער צייטונג" גיט איבער אזא קוריאזע אונגלויבליכע געשיכטע:

די לאדזער אינדוסטריע-פירמע „קאראל מ. פוהלע" האט איינגעלאדען דעם מאגנעטיקער פאן גרעוו, צו געפינען אויפ'ן שטח פון דער פאבריק א פאסיגע ארט פאר ברונעמס.

פערהאנדלונגען פיהרטאג זענען יעמאלט געווארען די ערשטע פארדען א נטערזוכונגען. אז צו די עקספערימענטען האט מען זיך בעצויגען זעהר ערנסט, קען בעווייזען דער פאקט, וואס צו די אונטערזוכונגען זענען געקומען פערטרעטער פון דער דירעקטאר פון דער לאדזער עלעקטראווני אנזש. אולמאן, די אינגדוס-טריעלער אייזענבראון, יוזעף קאן, קנוי-דערמאן און ה' מארשאל פון דער פירמע „טשענסטאכאווער".

נאלדעם, ווי ה' גרעוו האט בעקענט די אנוועזענדע מיט דעם אופן פון זיין כשופ'דיגע ארויסדרינגען פון דער ערד, וואס אין אזהרע טויפען געפינט זיך, איז ער צוגעטרעטען אויסזוכען אן'ארט, וואו ס'איז דא דער נייטיגער קוואל אויף וואסער, וואס זאל נישט שאדען דער פראדוקציע פון דער פירמע ק. מ. פוהלע. די ארומשטעהענדע האבען מיט גרוים שפאנונג זיך צוגעקוקט ווי דער 60-יעהריגער מאן אפעריירט מיט דעם כשוף-הארענ-דעל, וואס איז סך-הכל א שטיקעל אייזען גראב ווי א פינגער. דאס ראזונגע כשוף-רעהרעל איז געווארען פערבינדען מיט 2 אנדערע רעהרלעך פון אלומיניום און מעש. די כשוף-ריערנדלעך האבען מיט אמאל שטארק זיך צוזאמענגעקלאפט צוזאמען. אנד. האט ה' גרעוו בעהויפטעט, אז זיין כשוף-הארנדעל זאגט אוהם אן, אז אויפ'ן שטח פון פוהלע'ס פאבריק געפינט זיך א קוועלע פון — נאפט-ראפע.

מיר ברענגען די ראזוגע מעשה נאר אלס קוריאז.

ראדיא פראגראם

דינסטאג 17 מערץ

לאדז (233.8) 11.58 שעה-צייכען, 12.05 גרא מאפאן מוזיק 1.15 פערלעזען פון טעגליכען פרעג ראם ווי אויך קינא און טעאטער רעפערטואר 2.40 פארטראג פאר מאטורזשיסטען „די אנזיכט אויף די קאמער און דער געשיכטע פון ביאלאגיע" פון פראפ. סט. סומינסקי (טר. פוןווארשא) —.3 פארטראג פאר מאטורזשיסטען א. ט. „דאס פאלען פון גריכענלאנד און די העלענישטישע קולטור" פון פראפ יאן יאקובאווסקי (ר. פון ווארשא) 3.35 פליה רעג פון ווארשא 3.50 פארטראג פון ווילנא 4.15 גראמאפאן מוזיק פון ווארשא, 5.15 פארטראג פון סט. פראי „די קולטור פון די פאמאזשער סלאווען" (טר. פון ווארשא) 5.45 פאפולערער סימפאנישער קאנצערט פון ווארשאווער פילהארמאנישען ארקעסטער 6.45 פערשידענעס, 7.10 ראדיא פרעסע זשורנאל פון ווארשא 7.25 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס קאמער און פערלעזען פון פראגראם אויפ'ן נעכסטען טאג, 7.30 טר. פון דער בערלינער שטאטס אפערע נאך דער אפערע „פ. א. ט." ווערטער פאליציי, און ספארט קאמוניקאטען, ווי אויך טאנץ מוזיק פון ווארשא ביז 12 ביינאכט

מיטוואך 18 מערץ

לאדוש (233,8) 11.58 שעה צייכען 12.05 גראמאפאן מוזיק 1.15 פערלעזען פון טעגליכען פראגראם ווי אויך קינא און טעאטער רעפערטואר 2.40 פארטראג פאר מאטורזשיסטען פון פראפ. סט. פון (טר. פון ווארשא) —.3 פארטראג פאר מאטורזשיסטען א.ט. „דאס אלטערטימליכע רוים" פון פראפ. יאן יאקובאווסקי (טר. פון ווארשא) 3.50 פערלעזונג פון פראפ. וול. מאלינאווסקי „א נייער טייל שריפטען" פון יוזעף פילסודסקי (טר. פון ווארשא) 4.15 פראגראם פאר קינדער (טר. פון ווארשא) 4.45 גראמאפאן פליטען פון ווארשא 5.15 פארטראג פון קאטאוויץ 5.45 פאפולערער קאנצערט פון ראדיא ארקעסטער (טר. פון ווארשא) 6.35 פערשידענעס —.7 פייערליכער צאפסטושיק פאר'ן בצלמעדער 7.30 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס קאמער און פערלעזען פון פראגראם אויפ'ן נעכסטען טאג 7.40 ראדיא פרעסע זשורנאל פון ווארשא — 8 איבערזיכט פון נייעסטע ביכער פון פראפ. ה. מאטשעשיצקי (טר. פון ווארשא) 8.15 אקאדעמיע פון דער ווארשאווער פילהארמאניע 10.35 „פ.א.ט." וועטער פאליציי און ספארט קאמוניקאטען ווי אויך טאנץ מוזיק פון ווארשא

—==0§0==—

טראמוויי-ליניע אין פאביאניץ

(§) די טראמוויי-ליניע אין פאביאניץ ווערט פערלענגערט ביז צום פאביאניצער פריינדט-פארק.

קופאן № 103
אויף אומזיסטע יורידישע עצות.
דער בעזיצער פון'ם דאזיגען קופאן קאן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאנסול פון אונזער רעדאקציע.
גילטיג היינט דינסטאג
פון 3 ביז 4 נאכמיטאג
פאר דער בעקוועמליכקייט פון די פראווינצער לעזער.

א פאלשער מייסטער-דיפלאם

דער פסק דערפאר

(§) אין יוני פ. י. האט אין לאדזער משעסלער-צעך א געוויסער אנטאני וויש-ניעווסקי געבעטען מען זאל אוהם ארייג-טראגען אין דער רשימה פון די משעס-לער-מייסטער. ער האט דערביי פארגע-שטעלט א מייסטער-בריף, ארויסגעגעבען פון משעסלער-צעך אין קאליש. ס'האט זיך אבער ארויסגעוויזען, אז ווישניעווי-סקי'ס דיפלאם איז געפעלשט. די אויס-פארשונג האט בעוויזען, אז ווישניעווסקי האט זיך געלאזט מאכען דעם דיפלאם פאר 450 זל. ביי א געוויסען מעלזשאק. ביידע צוזאמען האבען נאכגעמאכט די אונטערשריפטען.

געלטען איז מעלזשאק פאר'משפט געווארען אויף 5 חדשים תפיסה, וויש-ניעווסקי אויף 8 חדשים תפיסה.

שווינדלערישער טויט פון א גוט-בעזיצער

(ב) בעם דרעשען תבואה איז ארייג-געקאפט געווארען אין מאטאר דער גוט-בעזיצער בראנוסלאוו וואהר און ער האט געפונען דעם טויט אויפ'ן ארט.

אויסשטעלונג-טאט פון ה' אפענבאך
אינהאבער פונ'ם צענטראל-באד אויף זאכאדניא 38.

1000 אומזיסטע בילעטען אויף שוויץ-בעדער וועלען פערטיילט ווערען אין אדמיניסטראציע פון „לאדזער טאגעבלאט".

אלעמען איז בעוואוסט, ווי שווער ס'קומט אן דעם ארימען יודען צו צוגרייטען דעם יום-טוב פסח, ווי שווער עס קומט אן ביי היינטיגע צייט יעדע קלייניגקייט און איינע פון די הויפטזאכען פאר פסח איז אויפצורוימען די שטוב און אליין זיך ברענגען אין ארדנונג, וואס ס'איז וויכטיג און גע-וואונשען הן צוליב דער היילינקייט פון יום-טוב און הן צוליב היגיענישע טעמים.

אויף א פארשלאג פון ה' ע. האמבורסקי וועגען געבען די מעגליכ-קייט א טייל פון דער ארימער בעפעלקערונג צו בעקומען אומזיסטע בעדער לכבוד פסח, איז דער בעזיצער פון צענטראל-באד אויף זאכאדניא גאס ה' אפענבאך איינגעגאנגען אויפ'ן פארשלאג און צוגעזאגט צו שפענדען

1000 אומזיסטע שוויץ-בעדער פאר ארימע יודען.

די שוויץ-בעדער וועלען קאנען גענומען ווערען מאנטאג, דעם 30. מערץ א גאנצען טאג פון 8 אין דער פריה ביז 6 אין אווענד אין צענטראל-באד אויף זאכאדניא 38.

צו דעם צוועק האט ה' אפענבאך איבערגעגעבען אין רשות פון דער אדמיניסטראציע פון „לאדזער טאגעבלאט" 1000 בילעטען אויף שוויץ-בעדער און די בילעטען וועלען פון זונטאג, דעם 22 מערץ ביז'ן 30 מערץ פערטיילט ווערען אין דער אדמיניסטראציע פון „לאדזער טאגעבלאט" אין די שעה'ן פון 10 אזייגער אין דערפריה ביז 6 אזייגער אווענד.

ווער עס וועט קומען וועט בעקומען אנ'אומזיסטען בילעט אויף א שוויץ אין צענטראל-באד דארף די בעדער נעמען מאנטאג דעם 30 מערץ אין צענטראל-באד זאכאדניא 38 אין פאלגענדע רייהע:

אויף די בילעטען פון נומער 1	ביז 100	— פון 8	ביז 9 פריה
" " " " "	100 ביז 200	" " 9	" 10
" " " " "	200 " 300	" " 10	" 11
" " " " "	300 " 400	" " 11	" 12
" " " " "	400 " 500	" " 12	" 1 מיטאג
" " " " "	500 " 600	" " 1	" 2
" " " " "	600 " 700	" " 2	" 3 נאכמ.
" " " " "	700 " 800	" " 3	" 4
" " " " "	800 " 900	" " 4	" 5
" " " " "	900 " 1000	" " 5	" 6

בעמערקונג: די בעקומענע בילעטען דינען נאר מיטוואך ד. 25-טן מערץ נאר אין דער בעשטימטער שעה ווי ס'ווערט אויבען אנגעוויזען, אין געגענפאל פערלירען די בילעטען זייער גילטיגקייט.

אראפנעמענדיג זיך א ביישפיל פון אייגענטימער פון צענטראל-באד (זאכאדניא 38) ה' אפענבאך, וואס האט געשפענדעט 1000 אומזיסטע שוויץ-בעדער פאר ארימע יודען, האט דער זייף-פאבריקאנט ה' ה. קאנטראוויטש זאכאדניא 35 געשפענדעט פון זיין זייט 1000 שטיקלעך זייף פאר די יודען וואס וועלען בעקומען די אומזיסטע שוויץ-בעדער אין צענטראל-באד

די 1000 שטיקלעך זייף האט ה' קאנטראוויטש איבערגעגעבען אין רשות פון אייגענטימער פון צענטראל-באד ה' אפענבאך און ביים ארייננעהן אין שוויץ-באד, וועט יעדער, וואס וועט האבען א אומזיסטען בילעט אויך בעקומען א שטיקעל זייף אומזיסט.

מאגיסטראט גיט געלט אנשטאט פראדוקטען-אונטערשטיצונג פאר יודען אויף פסח

(—) אויף אנ'אינטערווענץ פון ראטמאן יחיאל יצחק בערמאן בעם לאוונוס פוטמאל, איז בעשלאסען געווארען, אז די יודען, וואס בעקומען פון דער „אפיעקא ספאלעטשנא" פראדוקטען אונטער-שטיצונגען, זאלען זיי די שטיצע פון המנטוגען חודש קריגען אויסגעצאהלט אין געלד, כדי זיי זאלען זיך קאנען דער-פאר קויפען יום טוב'דיגע פראדוקטען.

אפגעמען די באנאס קאן מען שוין פון דינסטאג אן בעם פענסטער נומער 3. פון אפיעקא ספאלעטשנא בעם מאגיס-טראט.

אויף דער נייער וואך וועלען די נאמען אויבנגעטוישט ווערען אויף געלד.

וועט אויך ווי אזוי קען מען ערקלערען א סוחר אלס באנקראט?

אנווייזונגען פאר סוחרים, בעלי-מלאכות און מענשען מיט וועקסעל-פראטעסטען

פיל סוחרים און בעלי-מלאכות האבען וועקסעל-פראטעסטען און ווייסען נישט, וויפיל פראטעסטירטע וועקסלען עס זענען נויטיג, צו קאנען דעם בעל-חוב ערקלערען אלס באנקראט.

דאס האנדעלס-געזעץ זאגט אין דעם פרט נישט פאר קיין בעגרענעצונגען. לויט'ן געזעץ קען יעדער אינגער, וואס האט אפילו איין פראטעסטירטען וועקסעל אויף א קלענע סומע, ארויסטרעטען צום האנדעלס געריכט וועגען שטעלען דעם וועקסעל-אויסשטעלער אונטער אנ'-אויפזאגענדעם. נאר צוליב פראקטישע טעמים קאן מען נישט און עס לוינט זיך נישט צו ערקלערען א סוחר אלס באנקראט צוליב א קלענע סומע. ראשית לוינט זיך נישט צו מאכען אויסגאבען, וואס זענען פערבונדען מיט'ן רודפין רען א באנקראט, בפרט און אזעלכע פאלען, ווען מען וויל יענעם ערקלערען אלס בעזוולינגען באנקראטמנוק און פאר-דער'ן אוהם צו ארעסטירען, מוז דער פאדערער פון באנקראט, זיין גרייט צו צאהלען טויזענדער זלאטים פאר אויס-האלטען דעם באנקראטירטען אין טורמע.

אלס בעזוולינגען באנקראט און דעם באנקראטנוק צו ארעסטירען קאן מען ערקלערען נאר אין די פאלען, ווען מען דערוויזט, אז ער האט די געבארגטע סחורה פערפאלטען, אדער בעזוולינג פערשווענדעט. אויב דער באנקראטירטער בעווייזט, אז ר'האט געהאט היזקות בעם האנדעל, מוז מען אוהם בעפרייען פון ארעסט.

אין פרינציפ אבער, ווען איינער וויל מיט זיין עקשנות צוגרינקען דעם וועק-סעל-אויסשטעלער, וואס וויל די חובות נישט צאהלען, קאן ער אוהם ערקלערען אלס באנקראט אפילו אויף א וועק-סעל פון 200 זל. און פער'התמ'ענען זיין געשעפט און סעקוועסטרירען זיין מע-בעל.

דער שולדיגער קען זיך פערטיידיגען אויב מען ערקלערט אוהם באנקראט צוליב עטליכע פראטעסטירטע וועקסלען אויף א קלענע סומע. ער קען, צום ביש-פיל מענה'ן, אז דער קרעדיטאר דארף נישט אויסנוצען אלע מיטלען אנצו-טאגען דעם חוב; ווען מען מאכט אוהם למשל א זאינעמישע און ליציטא-ציע, וואלט מען געקענט אויסמאהנען די שולדיגע סומע. ביי אזעלכע טענות ווערט אויפגעלעזט דער באנקראט.

געפינען 13 טראנספעראנטען מיט אונלעגאלע אויפשריפטען

דער אנגעקלאגטער איז בעפרייט געווארען

דער 24-יעהריגער סטודענט יונג-גערמאן אהרן יוסף זאנאפענד האט גע-וואלט געהעריג פייערן דעם פייערונגען 1. מאי. האט ער צוגעגרייט 13 טראגס פארענטען. די אויפשריפטען מיט רויטען פלען זענען געווען אין יודיש און פויליש און האבען געלויטעט: „מיר פאדערן פרייהייט פאר פאליטישע ארעס-טירטע", „נידער מיט די אטאקעס פון קלער געגען סאוועטען-פערבאנד", „נידער מיט דער פאשיסטישער דיקטא-טור", נידער מיט די סאציאל-פאשיס-טען זב.פ.ס., „בונד", פועלי-ציון, ווירזוואי-לעניע, פוסט א. א." די טראנספאראנ-טען האבען זיך אויף די סטרוקאווער גאכען נישט בעוויזען, וויל א נאכט פאר'ן 1. מאי האט די פאליציי זיי קאנפיסקירט.

דאס לאדזער קרייז-געריכט, רעכנענ-דיג זיך מיט דער מיינונג פון דער פא-ליצע, אז זאנאפענד פערנעמט זיך מיט קאמוניסטישער ארבייט און אז מיט די טראנספארענט-אויפשריפטען איז ער נישט אויסען געווען קיין אביעקטיווע קריטיק פון דער העררשענדער ארדנונג, האט אוהם פער'משפט אויף 3 חדשים תפיסה. געגען אורטייל איז דערלאנגט געווארען אנ'אפעלאציע. דאס אפעלאציע געריכט האט זאנאפענד'ען בעפרייט, וויל ס'האט אנערקענט פאר ריכטיג די מיינונג פון ארוו. קאמפענער, אז די אלע אויפשריפטען גיהען נישט ארויס פון ראהמען פון די קאנסטיטוציע-פרייהייטען.

מיט דעם ענין וועט זיך נאך בעשעפ-טיגען דאס העכסטע געריכט.

א רוף מיט'ן טרייזים

בעשלוסען פון צוזאמענפאהר פון די קלאסען-פעראייניגען

דער הויפט-ראט די טעקסטיל-קלאסען פעראייניגען א.ג. פיילען, האט אין לאדז אפגעהאלטען א צוזאמענפאהר און אנגענומען בעשלוסען, כדי שנעלער צו מילדערן דעם ווירטשאפטליכען קריזיס.

ס'איז אויך בעשלאסען געווארען זיך צו ווענדען צו דער רעגירונג מיט אנ'אויס-פיהרליכען מעמאריאל וועגען דער נויט וועגען די געשעפטיגען די גרויסע מאסען ארבייטסלאזע.

רעיעלען נאטור-ווייין
בעקומט מען נאר אין דער צענטראלע פון דער פירמע
מ. בארנשטיין

די איבערלעבענישען פון א לאדזער דעטעקטיוו

געשריבען ספעציעל פאר'ן „לאדזער טאגעבלאט"

פון בערנארד הילער

געשיכטענומער 5

דאס געהיימניש פון אויטא 19113

(9-טע פארטזעצונג)

— עס איז צוגעגאנגען אזוי ווי מיר האבען אפגערעדט — האט דער שאפער ווייטער דערצעהלט. — ארום דריי פערטעל צוועלף בין איך געפאהרען מיט דעם גאסט צום קאפע „עספלאנאדע".

ביים קאפע „עספלאנאדע" האב איך געוואלט אפשטעלען, אבער דארט זענען געשטאנען צוויי אנדערע אויטאס און איך האב געמוזט שטעהן אין א זייט. דא פון איך געשטאנען א פאר מינוט. עס האט זיך געעפענט די מיר פון קאפע און עס איז ארויסגעקומען דער גאסט מיט זיין פריינד. גלייך דערויף בין איך מיט זיי געפאהרען צום נאכט-לאקאל.

רינגארט האט אנגעשפארט דעם קאפ מיט דער האנד און דורכדרינגליך אנ-געקוקט דעם שאפער.

— עס וואלט זעהר גוט געווען, ווען איהר וואלט אונז געזאגט, ווי אזוי דער צווייטער גאסט האט אויסגעזעהן, האט איהר אוהם געזעהן?

— יא, איך האב אוהם געזעהן. אבער איך האב אוהם נישט שטארק אנגעקוקט.

— האט דער שאפער געענטפערט. — עס איז געווען טונקעל און קיין בעזונ-דערען אונטערשיד האב איך פאר אוהם נישט געהאט. איך האב בלויז געזעהן, אז דער צווייטער גאסט איז נישט גע-ווען קיין שטארק הויכער, האט געטראגען א טונקעלען אנצוג, א שווארצען הוט, וואס איז אוהם געווען אראפגערוקט מיט אין שטערן. ער איז זעהר שנעל ארייני-געשפרונגען אין אויטא.

— דער ערמארדעטער איז, אלזא, זי-כער דער מאן, וואס איז שפעטער ארויס-געשטיגען.

— האט איהר דורך דער צייט געהערט א קריגעריי צווישען זיי?

— ניין, איך האב נישט געהערט. מען האט אויטא דווקא אבער צו שטארק, איך זאל קענען הערען.

ווידער האט רינגארט געווארפען אויף דעם שאפער אנ'דורכדרינגליכען בליק.

— שפעטער, ווען דער מערד איז ענטדעקט געווארען, האט זיך געפונען אין אייטא בלוט דער ראזונגער פאסאזשיר. וויטער קענער נישט. דער אנדערער האט אוראי געמוזט אונטערוועקס אויסשטייגען — האט ער געזאגט.

— אבער ווי אזוי האט יענער געקענט ארויסשפרינגען?

— דאס ווייס איך נישט. מעגליך, אז אויף אנ'אמט, וואו מיר זענען געפאהרען פאמעלעכער, איז ער שנעל ארויסגעשפרונגען.

— ווענט איהר אויפמערקזאם, אז דער ראזונגער מענטש איז נישט קיין אנדערער אין פערנעמען דעם מארד אין אויטא?

דער שאפער האט זיך א ווייל געמוזט כמעט א מאשענטוך דעם גאס-געווארענעם שטערן.

— מיין שכל זאגט מיר, אז יענער מענטש איז געווען דער מערדער. עס קען דאך נישט זיין קיין אנדערער.

שווארין האט א שאקעל געטאן

— ווייטער קענט איהר נישט מעהר איבערגעבען?

— ניין.

דער פראטאקאל איז געענדערט גע-ווארען און דער שאפער האט געקענט פערלאזען דעם אויספארשונגס-אמט.

אין דרויסען איז ער אפילו געקומען צו זיך נאך דעם שווערען פערהער און אויספארשונגס-אמט.

אויצט האט ער געקענט צופרי אהיימ-געהן.

זיין אויטא איז געשטאנען אויפ'ן הויף פון פאליציי-קאמיסאריאט.

ער האט זיך יעדער'ען אויך איז ביים געווען אויף דער גאנצער וועלט, וואס צוליב דער געשיכטע קען ער נישט פאר-דינען אויף ברויט.

ליידער קאן מען מיט דער פאליציי גארנישט מאכען.

צימערנעם אין דער פריה איז רינג-ארט אוועק אין דעם נאכט-לאקאל.

די קעקציע איבער דעם טויטען, וואס איז דורכגעפיהרט געווארען אין דעם פראזעקטאריום, האט בעוויזען, אז דער ערמארדעטער האט בעקומען א מעסער-שטיך אין סאמע מיטען הארץ און דער טויט איז זאפארט איינגעטרעטען.

דער געגענשטאנד, מיט וועלכען דער מארד איז בעגאנגען געווארען, האט זיך געפונען בעם אויספארשונגס-ריכטער, אבער דערפון האט מען גארנישט געקענט געוואהר ווערען.

עס איז געווען אנ'אויסלענדישע קונסט לעדערנע ארבייט. עס האט זיך אבער נישט געפונען קיין צייכען, אויף דער קלינג און אויף דעם הענטעל, לויט וועלכען מ'זאל קענען זוכען דעם מערדער.

רינגארט איז געבליבען שטעהן ווי פאר א טונקעלען שלייער. ער איז געווען זיכער, אז דא דאס געהאט אנ'ארט א ליבעס-געשיכטע. ער האט גאר נישט גע-וואוסט וואס צו קלערען. ער איז אבער געווען זיכער, אז אין פערלויף פון טאג וועט ער עפעס מעהר דערגעהן.

אין דעם עלעגאנטען אנצוג פון טוי-טען האט מען צומאל נישט געפונען קיין ווזיט-קארטע; אויך דער זייגער, די קוי-טעל און די ברויט-טאש האבען געפעהלט.

נאר דער ווערטפולער רינג און דער שעהנער בריליאנט אויף דעם א'יבער-העמד האבען זיך געפונען און האבען גע-זאלט אויסגעשטעלט ווערען און אים פארשונגס-אמט פאר'ן פובליקום איבער-צוקוקען, אויב עס וועט נישט געלינגען אזוי שנעל פעסטצושטעלען די פערזאנ-ליכקייט פון טויטען.

אבער אזוי ווינציג זאך האט דער דאקטאר בעמערקט בעם פאלמעסען דעם טויטען.

עס איז געווען א גרויסער ברוינער דארן-קנאפ, וואס איז געווען אנגעקלאפ-טערט צווישען די קראמפהאפט-געשלא-סענע פינגער.

דער דאזיגער קנאפ, פון וועלכען עס איז נאכגעהאנגען א שטיקעל פרינגע סחורה פון אנצוג האט געוויזען, אז ער איז מיט געוואלד געווארען אראפגעריסען — האט זיך געפונען אין די הענד פון דער פארליצי.

א חוץ דעם איז נאך געפונען געווא-רען אין דער קעשענע א זיידענער מא-שען-טוך מיט די איניציאלען „ס. א.".

די דאזיגע צוויי זאכען זענען געווען זעהר וויכטיגע און האבען געקאנט פיה-רען אויף די שפורען פון די פערברעכער.

ווען רינגארט איז אנגעקומען אין דער פריה אין דעם פערוואלטונגס-לאקאל האט צווישען די אנגעשטעלטע געהערשט א נערוועזע שטימונג.

אין דער דאזיגער שעה איז אין דעם לאקאל געווען שטיל. קיין געסט זענען במעט נישט געווען און די אנגעשטעלטע האבען גערעדט צווישען זיך וועגען דעם נעכטיגען געשעהעניש.

דער פאמאלער אויטא האט זיך דער-וויל געפונען און נאראזש פון דער פא-ליציי און קיינער, א חוץ פון דער פא-ליציי, האט נישט געטארט ארויפגעהן אויף אוהם.

רינגארט האט געלאזט רופען דעם פערוואלטער פון לאקאל און מיט אוהם גאנאמאל דורכגערעדט וועגען דער גאנ-צער פאסירונג. דערביי איז אויסגע-קומען צו דערמאנען דאס געשעהעניש מיט דער טענצערין ליא לאראנז.

— וואו וואוינט דען אונגעטליכע דאס דאזיגע פרויליין? — האט ער געפרעגט.

דער פערוואלטער האט אוהם איבער-געגעבען די אדרעס פון דער טענצערין און ער האט אוהם גלייכצייטיג מיט-געטיילט:

— די יונגע דאמע האט די וואוינונג בעקומען ערשט נישט לאנג פון א פריינד.

— קענט איהר דעם דאזיגען פריינד?

— ניין, — האט דער געשעפטס-פיה-רער בעדויערט. — מיר אינטערעסירען זיך ווענגיג מיט די פריוואט-פערהעלט-נישען פון אונזערע דאמען.

— אבער דעם נומער פון הויז, אין וועלכען דאס פרויליין וואוינט, קענט איהר דאך?

— געוויס, נאווראט 76. פריהער האט דארט געוואוינט די שוישפילערין בערגער איך בין עס ציפעלינג געוואהר געווארען.

רינגארט האט נאך געשטעלט עטליכע ווייטערע פראגען, האט איבערגערעדט די אונטערזוכונג און איז אוועקגעפאהרען אויף נאווראט 76.

אז דער סטרוזש האט זיך געקענט קעלט צו געבען אוהם אויסקינפטען און פון דעם פרייליין לאראנז, האט ער אוהם געוויזען דעם פאליציי-צייכען.

דאס האט געווירקט.

רינגארט איז שנעל געוואהר געווא-רען, וואס ער האט געדארפט.

אבער די הויפטזאך, דעם נאמען פון דעם פארנעמען, רייכען הער, וואס האט געדונגען די וואוינונג פאר ליא לאראנז און אויך פאר די שוישפילערין בערגער האט דער סטרוזש נישט געקענט אנגע-בען.

באלד דערויף איז רינגארט ארויף אין דער הויף.

(פארזעצונג קומט.)

יודישע קליינהענדלער זינקען איז תהום

דער יאמער אויף דער אלגעמיינער פערזאמלונג פון קליינהענדלער-פעראיין

שארפער פראטעסט געגען ה' אשר קאן און זייז קאנסום

(—) אין בעלינער זאל (זאכאדניא 36) איז זונטאג פארגעקומען די יעהר־ליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון ידי־שען קליינהענדלער־פעראיין פון אגרא־דאווא 10. די פערזאמלונג איז הײנטיגס מאל געווען מעהר ווי סתם אנ'אלגעמיי־נע פערזאמלונג. ס'האט זיך דא דער־הערט א יאמער־געשריי און א פערצווייי־פעלטער פראטעסט פון א גרויסע מאסע ראואגירטע קליינע יודישע סוחרים און קרעמער.

נאכדעם, ווי ה' מענדעל שיינמאן ווערט געוועהלט אלס פארזיצער פון דער פערזאמלונג, גיט אפ פרעזעס ל. ראזענ־בערג דעם טעטיגקייטס־בעריכט.

א שוידער איז אלעמען ארומגע־נומען ביים לעזען, דערהערענדיג דעם בעריכט, הגם יעדער פון די פערזאמעלטע שפירט אויף זיין אייגענעם לייב די גרויזאמקייט פון הײנטיגע צייט.

ביי אלעמען זענען די מוחות אויסגע־שעפט — האט זיך ארויסגעזאגט דער א כח־טאן פון בעריכט — די אפהענגיג־קייט דערשלאגט אלעמען; קיין ברויט איז שוין נישטא פאר'ן קליינהענדלער. צו קיין שום אנדערע בעשעפטיגונג ווערט דער קליין־סוחר נישט צוגעלאזען, און דאס ערגסטע איז, אז קיין האפנונגען זע־נען אין ערגעץ נישטא. בעת די רעגירונג העלפט ווי עס איז די ארבייטסלאזע אר־בייטער, מוז זי גארנישט, כדי צו העל־פען אין זיינער גוים די ארבייטסלאזע יו־דישע סוחרים. אויב דער גאנצער האנ־דעל אין לאדז האט זיך צו פעקלאגען אויפ'ן קריזיס, איז

צום שווערסטען געטראפען דער קליינהענדלער,

וועלכער האט נישט פארוואס צו קויפען קיין סחורה און דאס נישט ביי וועמען צו לייזען. אונטער עסט דערום אויף דעם צוויטען דורך אונבעגרינדעטער און אונ־מעגליכער קאנקורענץ.

ארויבערגעהענדיג צו דער פראגע פון די שטייערען, דערצעהלט פרעזעס ראָ־זענבערג, אז די פעראיינס־פערוואלטונג האט אין לעצטען יאהר, מעהר ווי ווען עס איז, געהאט א שווערען קאמף מיט איינטערווענצען מכח שטייערען פאר'ן אימזאץ, הכנסה, פערמעגען א.א.וו. אויף טרויז און שריט האט מען געהערט, אז מען רייסט, אז מען שנײדט פון קליינעם סוחר'ל די הארע הויט אראפ, מען נעמט אויך צו דאס געבאדענע שטיקעל סחורה. דער קליינהענדלער איז דאס פער א גאנצע יאהר אזוי פערוואָרפען גע־ווען מיט שטייער־צעטלען און עקזעקו־ציעס, אז ער האט אינגאנצען פערגעסען, אז זיך געהט אונטער פליוש, אז ער

ווענדען, וועגען פערמילדערן, אפלייגען עקזעקוציעס, מבטל מאכען שטייערען, צולייגען זיי אויף ראטעס: אז די יודישע קליינהענדלער האבען געקענט האפענונגען אויף דער נאמעלזרונג פון אומזאץ־שטייער, איז לסוף געקומען אנ'ענטטויי־שונג... פון אלע אינטערווענצען האט מען דערצילט עפּוס באמת, וואס זאל פערלייכטערן ווי עס איז דאס לעבען פון די מיטגלידער. ווי ווייט דער הענדלער מוז דאבען די שוין פון פעראיין, בעווייזט דער פאקט, וואס אין לעצטען יאהר זע־נען צוגעקומען 81 נייע מיטגלידער.

וויצע־פרעזעס וואלמאן ערגענצט דעם בעריכט און ה' ח. וויין לייענט דעם פרא־טאקאל פון דער רעוויזיאנס־קאמיסיע.

דער אפטרעטענדער פערוואלטונג ווערט אייגעגעדרוקט א דאנק פאר דער ארבייט און ס'ווערען ארייננעטראגען א ריזע וואונשען און פארשלאגען וועגען פערמינדערען די עולות, וואס ווערען בא־גאנגען נעגען יודישען קליינהענדלער פון פערש דענע זייטען.

צווישען אנדערען איז אנגענומען גע־ווארען א

שארפע פראטעסט-רעזאלוציע געגען אשר קאן.

דעם פרעזעס פון דער „ווידזעווער מא־נופאקטור“, וועלכער צווינגט זיינע 7000 ארבייטער איינצוקויפען אלע גוימינגע ואר־טיקלען אין זיין „קאנסום“. דאס טוט־טעם פון אשר קאן'ס קאנסום איז עלול אומצוברענגען די עקזיסטענצען פון טוי־זענדער לאדזער סוחרים, וועלכע האבען בייגעשטייערט צו זיין רייכטום. די „ווידזעווער מאנופאקטור“ פיהרט א בוזיוו־ליגע קאנקורענץ, און דאס בעוועגט די אלגעמיינע פערזאמלונג פון די יודישע קליינהענדלער אויפצופאדערן דעם ה' אשר קאן צו שליסען זיין „קאנסום“, אויב נישט וועלען זענען סחורות פון קיין שום קליינהענדלער נישט געקויפט ווע־רען.

לסוף ווערט אויסגעוועהלט א נייע פער־וואלטונג און פאלגענדען צוזאמענשטעל: לייבוש ראזענבערג, גרשון וואלמאן, משה בענדעל, פייוויש ווייסמאן, חיים ניצקי, ברוך שלארקאווסקי, חיים מענדעל ווינ־נער, יצחק מאפארעק, לייבוש לאקס. קאנדידאטען: אברהם וויינבוים, ידושיע ליפראווסקי, ה. ברווסבארד, דוד טארא־טשינג. רעוויזיאנס־קאמיסיע: חיים היין, שלמה געלרובין, מישק גרינשטיין. קאנ־דידאטען: משה אהרן מילגראם, מיכאל בערלינסקי.

פערדינט צומאל נישט אויף ברויט, אויף דירה

דעריפאר איז די פערוואלטונג געווען פאר קאפעטאל פון אינגאן פהערלייבען אינטער־

אומזאץ-שטייער פאר הירט-פירמעס אהן האנדעלס-ביכער

(§) דאס פינאנץ־מיניסטעריום האט מעקלאמטלעמגעגט די פינאנץ־אמטען און אויסגאהם־פאלען צו פערקלערען דעם אומזאץ־שטייער פאר אינטערנעהמונגען, וואס פיהרען נישט קיין האנדעלס־ביכער, נאר זיי קאנען בעווייזען, אז דער מסחר ווערט נעפיהרט אויף הירט.

יעדער אנגעשטעלטער מוז אסעקורירט ווערן אין פאל פון ארבייטסלאזיגקייט

(§) שמואל יעלינאוויטש (זאמענהאף 12) האט בעשעפטיגט אלס פאבריקס־לויטער א געוויסען סטאניסלאוו שלאמאן פון מאגיסטרצקא 16. אז שלאמאן איז רערגוצירט געווארען פון זיין פאסטען האט ער זיך געווענדעט צו דער אנ־שטאלט פאר פערזיכערונג פון גייסטיגע ארבייטער אין ווארשא וועגען אנערקענען איהם שטיצע. דאן האט ער זיך דער־וויסט, אז די פירמע האט איהם נישט פערזיכערט אויפ'ן פאל פון ארבייטסלא־זיגקייט. שלמאן האט דעריבער אנגע־קלאגט יעלינאוויטש'ן. דאס גערוכט האט צוגע'משפט לטובת דעם אנקלאגער די פאלגע סומע 2060 זל. און 130 זל. גע־ריכס־קאסטען.

געבעקס זאל ווערען טייערער?

דעלעגאציעס פון בעקערס און פליישערס ביים וויצע-פרעזידענט ראפאלסקי

(§) א דעלעגאציע פון פליישער און בעקער האט זיך נעלכען פארגעשטעלט פאר וויצע פרעזידענט ראפאלסקי אין אנגעלעגענהייטען. אז מעהל און פליישעוו־נעשטוגען. ד. פרעזען פון געבעקס מוז זען דעריבער געהעכערט ווערען. נאר אזוי ווי דער מאגיסטראט האט נישט קיין רעכט מעהר צו רעגולירען די פרייזען. נאר דאס איגערן מיניסטעריום, האט די רעלעגאציע געבעטען איבערצוג־שיקען צו דער וואיעוואדשאפט א גינס־טיגע מיינונג וועגען דער פרייז־רעגולי־רונג. די ביטע איז נענומען געווארען אין זכרון.

די ביטע פון דער פליישער־דעלעגאציע איז אפגעווארפען געווארען.

לאנג-געזוכטער האטעל-גנב

נעכטען ארעסטירט אין לאדז

(§) מיט 3 וואכען צוריק האט אין א פוזנער האטעל־צימער, וואס איז גע־ווען בעוואוינט דורך א יונג רייך פאר־פאלק, ערשט נאך דער החתונה, זיך ארינגע־גנב'עט דורך אויסשניידען א שויב פון פענסטער אויפ'ן ערשטען שטאק, א פערמרעלער און צוגענומען בזשוטער־יע פאר רעבער 40,000 זל. און האטעל צימער איז איבערגעלאזען אגב גנב'ס מאסקע. די אויספארשונג האט בעוויזען, אז דער גנב איז דער 28־יעהריגער אייני פרעבער בראנזלאוו שמולשוק, וועל־כע רהאט שוין „נאסטראלירט“ אין פיל שטעט, דערונטער אויך אין לאדז. נעכטען איז דער לאדזער נעחוב־פאר ליצע געלונגען דא צו פערהאלטען שמול־טשיק'ן אויפ'ן קאלישער וואקזאל. ער האט זיך לעגיטימירט מיט א פאלשען פאס אויפ'ן נאמען אנטאני בלאזשעוויטש. אין זיין וואליזקע האט מען געפונען איינברעכער מכשירים, א מאסקע, שווארצע טרוקאטען און א רעוואלווער.

פארשטעלונג פון ארעסטאנטען אין תפיסה

צוליב'ן נאמענס-טאג פון מארשאל פילסודסקי

צוליב'ן נאמענס־טאג פון מארשאל פילסודסקי האט די בילדונגס־אפטיילונג ארגאנזירט א פארשטעלונג פאר'ן שטוק „ווי אזוי דער קאפראל שטשאפ האט אויסגעלאכט דעם טויט“. די אקטיארן זענען געווען די ארעסטאנטען גופא.

מאן ווערט געצוואונגען צו געבען אויף חיונה פאר זיין ווייב און קינדער

(§) קארל קאניץ איז אנגעקלאגט גע־ווארען דורך זיין ווייב העלענא, באשר ער גיט נישט אויף חיונה פאר איהר און פאר זיינע 2 שניידרזכטיגע זוהן. נישט־קוקענדיג דערויף, וואס פרוי קאניץ האט נישט בעקומען קיין פארמעלע סעפאראַ־ציע־פאפירען, האט דאס גערוכט צוגע־משפט לטובת איהר 60 זל. א חודש, אנ־הויבענדיג פון יאנואר 1931.

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער

— אין ווייסען זאל — „מאנטייפעל“ זאכאדניא 43

קינסטלערישע לייטונג: מ. בראדערזאן.

.... נייער .... אררט

היינט, דינסטאג, 2 פארשטעלונגען אנהויב 7.45 און 9.45 אוו.

לטובת דעם מעדעם-קוראטאריום

„יום-טוב אינדערוואכען“

אין 2 טיילען, 12 נומערן.

אין פראגראם: (1 פראלאג, (2 געמרייע ל בע, (3 שפאניאלא, (4 פריהלינג, (5 קאטערינקע, (6 א תפילה, (7 בלאטע יאמען, (8 שנעלע בעלי מלאכות, (9 הינטער די קוליסען, (10 פראַם סמיט און סיידי קגע־פצל, (11 מאנאלאג, (12 ס'גייט ווערען גוט.

טעקסטען: מ. בראדערזאן, מ. נאדיר, מ. נאדעלמאן. מוזיק: ה. רובין און א. ביי־געלמאן. דעקאראציעס: י. ברוינער. פאסאַ ה. סראקא. טענץ און פלאסטיק: ג. קרושובנא און מ. אלפערן. רעזשי: ש. דזשיגאן און י. שומאכער, מוזיק־לייטער: הערץ רובין. קאנפער: דוד קאזאנאווער. ליכט־עפעקטען: יערואליטסקי, בינע־אינספעקטאר מ. קאן.

אנסאמבל לויט'ן א. ב. פרויען: זיסעלע גירל, מרים דאלסקא, לאלא זילבערמאן, שיינע מרים, מאשע פעטערמאן. מענער: ח. אלטמאן, שמיאל גאלדשטיין, שמעון דזשיגאן, מאטל קאן, יעקב רייגנלאס, ישראל שומאכער יוסף שיפער.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון 5 אוונט. שבת און יום-טובים א גאנצען טאג.

גענשאפען א גדוד

פון „קרן קימת לישראל“

דער היגער קרן־קימת־קאמיטעט איז לעצטענס צוגעטרעטען צו מאכען אלע אנשטרענגונגען פאר א פערשטארקטער טעטיגקייט אויף אלע זאמעל־געביטען פון קרן־קימת.

און צוזאמענהאנג דערמיט איז געשא־פען געווארען א קק"ל־גדוד פון יוגענד, וועלכע איז נישט קאנצענטרירט אין די פערשידענע ציוניסטישע יוגענד־ארגאני־זאציעס. דער סעקרעטאריאט פון קק"ל־גדוד געפינט זיך אין ביורא פון קרן־קימת (צעגעלניאנא 4).

פעראיינען מוז דאס וויסען

(ב) ביז'ן 31. מערץ מוז מען אנמעל־דען דער שטאט־סטאראסטווא וועגען אלע ענדערונגען אין פעראיינען און גע־זעלשאפטען.

געגען „פרימא אפרילוס“ שפיצלעך דורך דער פאסט

(ד) דאס פאסט־מיניסטעריום האט פעראָרדענט, אז „פרימא אפרילוס“־קארטלעך, טארען נישט ענטהאלטען קיין בעליידיגונגען. די פאסט וועט אזעלכע ארו סיזארפען.

פון לאדזער האנדעלס-געריכט

—:0:—

באנקראט און רעגולאציע

(5) די געזעלשאפט פון „זגערזשער בוימוואל־מאנופאקטור, אקצ. געז.“ האט אין נאוועמבער 1929 דערלאנגט א בוטע צו שטעלען אונטער אנ'אופארלאשמש די פירמע „הילחעלם וויזענבערג“, פיוטרקא־ווער־פאבריק אין לאדז, נחאנסקא 136. וויזענבערג פלעגט קויפען ביי דער זגיר־זשער אקצ. געזעלשאפט בוימוואל־גארן און די לעצטע קניה נעדעקט מיט א טשעק אויף 2154 זל.. אויף דעם טשעק איז נישט געווען קיין דעקונג. אויסערדעם האט ער אויך דער פירמע באלעמש און גראס" געגעבען טשעקען אהן דעקונג. די פירמע וויזענבערג איז מאקע ערקלערט געווארען אלס באנקראט און איהר אוי־נעגטימער איינגעזעצט און ארעסט.

אין פעברואר ד. י. האט וויזענבערג בעקומען א גליי־שיין, וועלכער איז אוי־גיגע מאל פרעלאנגערט געווארען. און דע־צעמבער 1929 האט וויזענבערג'ס בע־פולמעכטיגטער דערלאנגט אנ'אנקלאגע און אפעלאציע־געריכט, אז מען זאל זיין קלוגע מבטל־מאכען פון דער פליכט זיך צו מעלדען ביי דער פאליציי.

אין פעברואר 1931 האט דער סונדיק פון וויזענבערג'ס אופארלאשמש געבעטען דאס געריכט צו בעשטימען א צוגאפ־אופארלאשמש אויף „פ. שיללער“, אינצט „פ. שיללער, יורש ס“ (גדאנסקא 66) און אינהער אוינענטומער עלפרידא שיל־לער (פרוי וויזענבערג'ס נאמען פון איהר ערשטען מאן), אלפרעד און גערדא שיל־לער. די בוטע פון סינדיק וועגען צוגאפ־אופארלאשמש איז אפגעווארפען געווא־רען.

דער סומע פון 274.000 זל. דער גאראנטאר איז צוויי מאל פערלענגערט געווארען. און יאנואר ד. י. איז פארגעקומען א קרע־דיטארען־פערזאמלונג, אויף וועלכער עס איז פארגעלייגט געווארען צו רעגולירען אויף 40 פראצענט אלע קרעדיטארען, בעצאהלט און 4 ראטעס דורך 2 יאהר. פון די 29 פערזאמעלטע האבען גע־שטימט פאר די רעגולאציע־בעדינגונגען 27 קרעדיטארען, וועלכע רעפרעזענטירען א קאפיטאל פון 138,900 זל. דאס גע־ריכט האט דעם רעגולאציע־אפמאך בע־שטעטיגט און סקאסירט דעם „פאדזאר“.

• • •

אין יאנו פ. י. איז בעשטימט געווארען א גאראנטאר פאר דער מאנופאקטור־פירמע „ה. ח. אנדלוין“ (צעגעלניאנא 42). דער בולאנס האט זיך געהאט געשלאסען מיט

יעדע שריפטליכע ביטע וועגען שטייערן

מוז בעטראכט ווערען דורך די פינאנץ-ארגאנען

אנ'איינצעל־סוחר פון קאלגיאל־אר־טוקלען אין לאדז, וועלכען מען האט אפגעשאצט דעם אומזאץ־שטייער און דער הויך פון 2 פראצענט, האט דער־לאנגט א רעקורס צו דער אפעלאציע־קאמיסיע, אנווייזענדיג אז דער אומזאץ איז צו הויך אפגעשאצט. און א פאר טעג ארום, האט דער זעלבער סוחר ויך געווענדעט צום פרעזעס פון פינאנץ־קאמער און געבעטען, מען זאל אדם פערקלענערן דעם אמוץ־שטייער פון 2 אויף 1 פראצענט. דעם סוחר'ס רע־קורס האט מען אפגעווארפען און די מען, וואס ער האט אפגעגעבען דעם פרעזעס פון דער פינאנץ־קאמער האט די אפעלאציע־קאמיסיע נישט בעטראכט.

דער סוחר איז אריינגעטרעטען געגען דעם מיט אנ'אנקלאגע צום העכסטען אדמיניסטראטיווען גערוכט, וואס האט ארויסגעטראגען אנ'אורטייל, אז יעדע מין ביטע צו דער שטייער־מאכט און גענעצליכען טערמין, מוז אנערקענט ווע־רען אלס רעקורס. ווען דער פעטענט האט אין די ביטע אדער אנקלאגע נים בעצייכענט אלס אפעלאציע, דארף דאס די שטייער מאכט אויך אפשוקען צו דער אפעלאציע־קאמיסיע צו בעטראכ־טען.

דער אורטייל איז וויכטיג פאר פיל סוחרים.

טעאטער און קונסט

היינט זינגט בענקין אין פילהארמאניע

דער בערוהמטער יודישער א־טיסט וויקטאר בענקין טרעט אויף היינט אוו. אין פילהארמאניע. בענקין וועט היינט אויספירען די שענסטע פאלקס־לידער, ווי אויך: בלאזען, צוגנינער, אנטאליע־נישע, יודיש־חסיד'ישע און אוקראאינער לידער.

דער אינטערעס צום קאנצערט איז זעהר גרויס.

אלע ווייסע

זי גוטע, כשר'ע און ביליגע

ווײַן

כשר לפסח

קריגט מען נאר אין בעריהמטען

ווײַן-געשעפט פון

ר' מענדיל בארנשטיין

„בארווין“ לאדז

נאוואמיעסקא 30, טעל. 210-58

פערשאלטען בלוט

גרויסער שפאנענדער ראמאן פון דער היינטיגער צייט

(177 פארטזעצונג)

— מעסטו שוין, וואס ער פערלאנגט פון אונז? — האט אנ'אנדערער געפרעגט.

— ניין. ער וועט צוועלף אזייגער דא זיין און אונז מיטטיילען. איך גלויב, אז עס האנדעלט זיך וועגען א יונגע דאמע.

— אזוי? איך ווער נייגעריג.

פלוצלינג האט ער זיך נענטער צוגערוקט צו איוואנען, האט ארויסגעלעגט א האנד אויף זיין אקסעל און האט גע־זאגט:

— זאג נאר, וואו האסטו אהינגעטון דעם פארטפעל.

— וואו זאל איך האבען אהינגעטון? דער פארטפעל איז שוין לאנג פערניכטעט.

— וואס פאר א פארטפעל? — האט זיך דער דריטער אנגערופען.

איוואן האט געווארפען א בעזען בליק אויף זיין שכן. דערנאך האט ער מיט א גלייכגילטיג פנים געזאגט:

— עס איז גארנישט. איך האב געפינען שפעטער א בריף־טאש.

— יא, דו האסט געפינען? — האט איינער פון די דריי זיך צולאכט.

— ווער זאגט, איך האב נישט געפינען. איך האב יא געפינען.

— פאר מיר איז אלץ איינס, צי דו האסט געפינען, אדער צי דו האסט גע'גנב'עט. כ'האב געהערט, אז די טאש איז געווען לעדיג. האסט דאס דערצעהלט ריינהארד'ן?

— וואס רעדסטו? וואס געהט עס דען אן ריינהארד'ן? עס איז מיינס א פריוואטער עניין.

— נו, הער אויף. רעד ריכטיגע דבורים. די זאך זעהט אויס נישט זיין אינגאנצען אין ארדנונג.

— איוואן האט געמאכט א פינסטער פנים.

— נו, זיי נישט אזוי ביין. זאג אונז אויס, — האט אנ'אנדערער חבר געפאדערט.

— ריינהארד מוז וויסען פון אלץ, — האט דער דריטער זיך אנגערופען.

פלוצלינג האבען אלע דריי מענער זיך א האפטיגען בעוועג געטון אויף די שטוהלען.

— ער קומט! — האבען אלע אויסגערופען ווי מיט איין מויל און האבען געווארפען א בליק אויף דעם עק פון צימער.

— גוטען אווענד, ריינהארד! — האבען אלע דריי אויסגערופען ווי מיט איין מויל.

דער אריינגעקומענער האט אבער שוואך געענטפערט אויף דעם גרוס.

זיין בליק האט געהאט אנ'אנגעכמורעט פינסטערן אויס־דרוק און זיינע אויגען האבען געווארפען א בייזען בליק אויף איוואנ'ען. ער האט זיך אוועקגעזעצט אויף א לעדיגען שטוהל ביים טיש.

— נו, ווי געהט עס דיר, ריינהארד. האט זיך דיר איבערגעקעהרט א שיף מיט זויערע מילך, וואס דו האסט אזא ארפגעלאזטע נאז? — האט איוואן געפרעגט.

— שענע חברה־לייט זענט איהר! צום טייוועל, איהר האט דאך דאס שטיקעל ארבייט געקענט בעסער מאכען. אזא זאך איז דאך נישט קיין קינדערשפיל. — האט ריינהארד געזאגט און ארויסגעצויגען א צייטונג פון דער טאש.

— וואס ווילסטו פון אונז? — האט איוואן געפרעגט.

— דו וועסט עס גלייך הערען. האסטו נישט געלעזען די צייטונג? — האט ריינהארד געזאגט און האט די צייטונג צושפרייט אויף דעם טיש.

— די צייטונג? וואס שטעהט דען אין איהר?

— הער, וואס שטעהט. איהר וועט ווערען איבערראשט. איך קען עס גארנישט בעגרייפען, אז איהר זאלט האבען בעהאנדעלט אזוי נאריש.

— צום טייוועל, וועגען וואס האנדעלט עס זיך? — האט איוואן אויסגערופען.

— און דו, יאהאן, ביזטו אפילו נישט דארט געוועזען, אבער הער די אויך צו. — האט ריינהארד געזאגט, זיך ווענדענדיג צום דריטען מאן.

— וואס, דו מיינסט אונזער לעצט שטיקעל ארבייט?

— יא, פון דעם רעד איך. הערט, וואס דא שטעהט געשריבען. — האט ריינהארד בעענטפערט און האט אנגע־הויבען צו לעזען:

„אין דער נאכט פון דינסטאג אויף מיטוואך איז אנ'עלטערער הער געווארען ארפגעווארפען פון דער בריק אין וואסער אריין. צום גליק איז דער מענש געראטעוועט געווארען פון טויט דורך דערטרינקען און א דאקטאר פער־נעמט זיך מיט איהם. ליידער זענען ביי דעם געראטעוועטען נישט געפינען געווארען קיין פאפירען. זיין צושטאנד איז זעהר א שווערער און ער קען נישט געבען קיין אויסקלע־רונג איבער זיין פערזאן. לויט אלע ווערשיינליכקייטען וויזט דער מאן אויס צו זיין אנ'אויסלענדער. ווער עס קען געבען אויסקונפטען וועגען זיין פערזאן, ווערט אויפגעפאדערט, זיך צו מעלדען אין אויספארשונגס־אמט.

דער, וואס האט געראטעוועט דעם אומגליקליכען מאן, ערקלערט, אז דער אונגליקליכער איז בעפאלען געווארען פון צוויי מענער — איינער פון זיי האט געהאט א פאר דיקע וואנסעס — און איז ארפגעווארפען געווארען פון דער בריק. ווער עס קען אנווייזען עפעס וועגען די אנפאלער, ווערט געבעטען זיך מעלדען אין אויספארשונגס־אמט. ער וועט בעקומען א בעלוינונג פון 1000 זלאטעס.

(פארטזעצונג קומט).

זמן חירותנו.

אין די טעג פון אונזער גרויסען פסח הערשט אומעטום א שטאַרקע פרייד. מיט פערגניגען פערזאַמעלט זיך די גאַנצע פאַמיליע ביי די סדרים און מען לויבט בסדר דעם גוטען טעם און דעם פיינעם געשמאַק פון די מאכלים. די בעל-הביתטע ווייס אבער, אז איהר שטאַרקען ערפאלג מיט דער קאָך-קונסט האט זי הויפּטזעכליך צו פערדאנקען צערעס. צערעס, דאס 100%-טיגע ריינע פלאנצען-פעטס איז גאראנטירט כשר להג הפסח און אָהן דעם פעטס קאן זיך קיין שום כשר'ע קיך נישט בּעגעהן, עס פערפיינערט דעם געשמאַק און די נאהרהאפטיגקייט פון אלע מאכלים און זענען גלייך לייכט צום פערדייען פאר יונג און אלט.

צ ע ר ע ס

איז א 100%-טיג ריינער פלאנצען-פעטס.

Ogłoszenie.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 26 marca r.b. o godzinie 11-ej przed południem, w gmachu Towarzystwa Kredytowego, przy ulicy Pomorskiej Nr. 21, odbędzie się losowanie listów zastawnych konwersyjnych 4½% ser. VIII i 5% ser. IX na sumę zł. 163.025.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים ספעציאליסטעו

זאוואַדזקאַ 1.

נאָר פאר ווענערישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער קאָנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אוראלאגישע און נערוועז-קראַנקהייטען.

קוואַרץ לאמפּ-עלעקטרישע הייל-קאבינעט-קאסמעטיק

מעטיג פון 8 זייגער פריה ביז 9 אווענד
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג
באַזונדער וואַרטע צימער פאַר פרויען

וויזיט 3 זלאטעס

Dr. med. G. Gersztajn

ספעציאַל-אַרצט פאַר אויגען-קראַנקהייטען

Traugutta 12 טראַוגוטאַ

Telefon 175-10

נעמט אָן פון 11 ביז 1 און פון 7 ביז 8 אָוונט.

שריפטען אין שמועס

ליפערט אויס דער בערימטסטער קאליגראַף ל. בערמאַן און 15 לעקציעס. אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען א יודישען בריף אין 15 טעג. אפילו דעם וואָס קיין גראַמע שפּילט די ערשטע...

זאַחאַדניאַ 19 ...

שריפלען

ביי מיר בעקומט מען גרייטע און בעשטעלטע שריפלען בילליג ווי אויך קאפּען קאַמיענאַ 1, 2-טער שטאָק פראָנט וויסקאַפּהל. 2-טער מיט

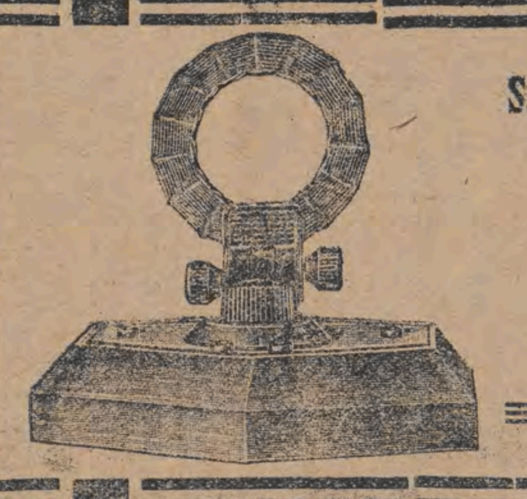

Słuchawki, detektory, głośniki, aparaty odbiorcze

oraz części radjo-elektrotechniczne poleca

Inż. Juljusz Hamer

6-go Sierpnia 1, telefon 188-58

Uwaga: ładowanie akumulatorów.

ב"ה

בעקאַנטמאַכונג

וויכטיג נייעס פאר אלע יודען!

צוליב'ן פערלאַנג פון פיל יודישע לעזער סימפּאַטיקער פון ספורי צדיקים, האָב איך אַרויסגעגעבען אויך אויף יודיש די בעשרייבונג פון בעוואוסטען צדיק וקדוש עליון מרן ר' ישכר בער מראַדאָשיץ זצ"ל, וועלכעס רופט זיך ספר „פועל ישועות" וואָס איך האָב איבערגעזעצט פון ספר „נפלאות הסבא קדישא", וואָס איך האָב אַרויסגעגעבען כדי יעדער יוד זאָל קענען לעזען און פערשטעהן די וואונדערליכע זאַכען, וואָס עס איז געטון געוואָרען דורך דעם א"ד צדיק זי"ע. איך בין זיכער, דאָס ווער עס וועט עס לעזען וועט זיך געוויס פערשאַפען אַנ'אמת'ן עונג רוחני. גלייכצייטיג בין איך מודיע דאָס עס איז נאָך ביי מיר צו בעקומען דאָס ספר „נפלאות הסבא קדישא" מיט ריגאַל פּאַפּיר אין אַ זעהר שעהנעם בונד צום פּרייז 3 זל. פאַר אַ ספר. אויך איז ביי מיר צו בעקומען דאָס בילד פון דעם זעלבען צדיק וקדוש זי"ע

הצעיר ראובן חיים אלכסנדר בעהמח"ס נפלאות „הסבא קדישא"

טשאַרניכאַ לאָדז, קאַמיענאַ 17.

די ספרים זענען אויך צו בעקומען אין די ספרים-סקלאַדעס: ש. שאַפּיראָ, פולנאַצנאַ 6, ח. ראָטענבערג, נאַוואַמיעסקאַ 31 און י. שלאַמאָוויטש, נאַוואַמיעסקאַ 16.

געגעז בעלויהנונג

פרייטאָג דעם 13/3. געגען 12 אוהר מיטאָג פאָהרענדיג צו דער באַהן איז פערלוירען געגאַנגען אַ קאַסטען שטרימף Gdansk W. S. 4245 ביטע דעם ערליכען פינדער. געגען בעלויהנונג פון 200 זל. צו רעטונירען. מעלדען טעל. 215-92.

צו די ה' גנבים און פאסער'ס

וועגען דעם איינבּרוך דאָנערשטאָג ד. 12. מערץ אויף אָגראָדאָווא 9, ווי מען האָט אַרויסגענומען פאַר אַ גרעסערע סומע ווינטער טריקא - וועש פירמע הירשבערג - ווילטשינסקי מיט רויטע עטיקעטען) ביטע זיך צו פערשטענדיגען טעלעפאָניש דורך 132-33, ווייל איך וויל בעצאָהלען דעם גאַנצען ווערט. דיסקרעציע געזיכערט.

א מאָדיסטקע

וואָס וויל צונרעטען אַלס שותפ'טע צו אַ פּראָנטצעוועלב אין אַ גוטען פונקט. ווערט געזוכט צו ערפאַהרען אין דער אַדמיניסטראַציע.

דאַנקזאָגונג

דערמיט דריק איך אויס מיין טיפסטען דאַנק דעם ה' דאָקטאָר-דענטיסט

קאַרמאַזין, פּאַלודניאָווא 2,

פאַר דעם אַרויסנעמען מיר אַ צאָהן, וועלכען קיין שום אַנדערער דענטיסט האָט זיך נישט געוואָלט אונטערנעמען אַרויסצונעמען.

בערעל מאַנדרי
אַל. 1-טער מאַי 37.

אַ וואוינונג פון 7 צימערן

אין צענטרום פון שטאָדט (ביי פּיעטריקאָווער) פּאַסענד אויף אַ האַנדעלס-לאָקאַל אָדער אַ ביוראָ פון זאָפאָרט איבערצוגעבען. צו ערפאָהרען טעלעפאָניש 146-66.

---

2 פאַר פּילץ-שטאַרעז

נייע געלעגענהייט ביליג צו פערקויפען זאַוואַדזקאַ 27 ביי בלייוויס.

טליתים-פאַבּריק

אויסאַרבייטונג פון וואָלענע, האַלב - וואָלענע זיידענע טליתים כמו טערקישע, יאַראָסלאַווער אין קאָלאָמעער, ווי אויך אויסלענדישע, טליתים קטנים הורט און דעטייל מיט אויספערטיגונג, אויך גאַרטלען, שפּאַניעס און ציצית.

צו בעקומען ביליגער ווי איבעראַל ביי

א. ה. ציטרינאָווסקי,

קאַמיענאַ 1, אין צווייטען טויער פּאַרטער.

בעמערקונג: ס'ווערען אויך אָנגענומען אַלטע טליתים צו וואַשען.

קינא ZACHĘTA

זגיערזשער-גאַס 26.

היינט און ווייטערדיגער טעג!

מעכטיגע דראַמע פול מיט פּאָעזיע און ראָמאַנטיזם פון דער ערשטער יוגענד. דער קאַמף וועגען עקזיסטענץ און אויפּאָפּפערנדע זאַרגפעלטיגקייט, אָט דאָס איז דער יסוד פונ'ם בילד א.נ.

„שונאים"

הויפּט-ראָלען די הערליכע **Liljana Gish** און דער שעהנער **Rolph Farbes**

אויסגעצייכנעט. אָרקעסטער אונטער לייטונג פון י. סטעפאַנסקי אָנפאַנג פון די סעאַנסען אין די וואָכען טעג 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג. – שבת, זונטאָג, און חגאות 12 אַ זייגער פּאַרמיטאָג. פּרייזען ערמעסיגט. דער זאַל איז גוט געהייצט.

הלא חכמה תקרא ותבונה תתן קולה

אם תקח אמרי ומצותי תצפן אתך,
אז תשכן בטח ושאנן, כי הלך בתום
ילך בטח ומעקש דרכיו יודע

איבער דעם זאלסטו נאר קומען אין ביוראָ

פון ד. מאַנעלאַ

וואָס איז איבערגעטראָגען געוואָרען פון צווייטען הויף אויפ'ן ערשטען הויף פּיעטריקאָווער 17, לינקע אָפיצינע פּאַרטער, טעל. 124-95

וואו עס ווערט פּינקטליך ערלעדיגט, געוויסענהאַפט געשריבען אַלערליי ביטעס: ציווילנע, קאַרנע האַנדלאָווע, אַפּעלאַציעס, אַדוואָלאַניעס, קלאָזוולעס זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען, וועגען דירות אין אויזשאַנד ראָזעמעסי. ווי אויך איבערזעצונגען אין אַלע שפּראַכען. בעמ.: קלאָזוולעס און זאַבעזפּיעטשעניעס ווערען ביי מיר ערלעדיגט אין משך פון 24 שעה.

מיט אַכטונג ד. מאַנעלאַ,
פּיעטריקאָווער 17, 1-טער הויף

אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם בצדק כל אמרי פי ואין בהם נפתל ועקש

אויב איהר ווילט ערלעדיגען אייערע אָנגעוועהטאָגטע ענינים זאָלסטו קומען צו לויפען אין דעם ביוראָ

פּעטריקאָווער 17

2-טער הויף פּאַרטער

דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52, טעל. 148-79, וואו ס'ווערט ערלעדיגט און געשריבען אַלערליי ביטעס, קלויזולעס און זאַבעזפּיעטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען איז משך פון 24 שעה. אַפּעלאַציעס, אַפּאָזיציעס, אַדוואָלאַניעס, רעקורסען וועגען פּעסער, וויזעס און קאָמיסאַריאַט-זשאַנדו, וועקסעל-אינקאַסאָ אויף גאַנץ פּוילען און גאַליציען ווערען פּינקטליך און געוויסענהאַפט ערלעדיגט צו די ביליגסטע פּרייזן. שותּפות-אַקטען, סטאַטוטען, איבערזעצן אינטערציזיעס, אַקטן, דאַראַוויזנעס אַלערליי ספּראַוועס ווערען אָנגענומען אַדורכצופיהרען, צוועגטועל מיט אַנ'אַדוואָקאַט.

די איינציגע טאָכטער
פון ישראל מאַנעלאַ
2-טער הויף פּאַרטער, דורכגאַנג זאַכאַדניאַ 52, טעל. 148-79.

בעמ.: דאָס ניי - „געבאַקענע" מאַנעלאַ-ביוראָ אויפ'ן ערשטען הויף האָט נישט קיין שום שייכות מיט'ן לאַנג-עקזיסטירענדען ביוראָ, וואָס געפינט זיך

אין צווייטען הויף פאַרטער

טעלעפאָן 148-79

מעבּעל

נײַ-ערעפענטער מעבעל-מאַגאַזין פון

Ch. Gliksztajn

פּיעטריקאָווער 45. (ושיעלאַנאַ 1)

עמפּפעהלט אין גרויסען אויסוואַהל מאָדערנע מעבעל, גאַנצע איינריכטונגען, ווי אויך איינצעלנע געגענשטענדע פון אייגענער אויסאַרבייטונג אויף גוטע בעדינגונגען און לאַנג-יעהריגער גאַראַנטיע.

א גערווילב אויף מצות

מיט אַ שויפענסטער אין צענטרום שטאָט אויף וושכאָדניאַ גאַס צווישען פּאַלודניאָוואַ און צעגעלניאַנאַ איבערצוגעבען אויף מצות. צו ערפאַהרען אין אַדמיני. פון „לאָדזער טאָגעבלאַט".

אַ מעבלירט צימער

מיט בעקוועמליכקייטען און בעזונדערע איינגאַנג אין צענטרום שטאָט פון זאָפאָרט אָפּצוגעבען. צו ערפאַהרען נאַרוטאָוויטשאַ 31, וואוינונג 33

Dr. med. H. Karaś

אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען

זגיערזשער 16

נעהמט אָן פון 11 ביז 1 און פון 3 ביז 7 אָוונד

Dr. med. M. Heller

ספּעציאַליסט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוועכע

נאַווראָט 2, טעל. 179-69

נעמט אָן ביז 10 פריה, און פון 4—8 אָוונד
פאַר פרויען פון 4—6 נאָכמ.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע פּרייזען.

Dr. med. A. Szpryngier

אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען.

נעמט אָן אין לעטשניצע „צענטראַלנאַ" פּיעטריק. 62 פון 3—4 און אין דער היים קילינסקיעגאָ 30 פון 5—7 נאָכמ. טעל. 222.27.

Dr. Wołkowyski

האָט זיך איבערגעצויגען אויף

צעגיעלניאַנאַ 36

טעלעפאָן 216-90

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוועכע. אַלע-אַרט אַנאַליזע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען.

נעמט אָן פון 9—2, און פון 5—9 אָוונד,
בעזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. Adam Bender

אינערליכע ספּעציעל הארץ-קראַנקהייטען

נאַרוטאָוויטשאַ 30, טעל. 214-75

נעמט אָן פון 5 ביז 7 נאָכמ.

Dr. Niewiażski

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט

פאַר סיפיליס, טריפּער און מענער-שוואַכע בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען אוי עלעקטראָ-טעראַפּיע אַנאַליזען.

פאַר דאַמען ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.

אַנדזשעיאַ 5 טעל. 159-40

נעמט אָן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5—9 אָוו.
זונטאָג פון 9 ביז 1 אַ זייגער נאָכמיטאָג.

טוך- און קאָרט-לאַגער

Sz. Maroko, Łódź

נאָוואָמיעסקאַ 2 פּראָנט 1 שטאָק טעל. 15548.

עמפּפעהלט צום פריהלינג און זומער-סעזאָן אַ גרויסען אויסוואַהל פון די נייעסטע און בעסטע דאַמען און מענער שטאָף

פּוילישע שפּראַך

ווערט ערלערנט גרינדליך דורך אַ קורצער צייט וושכאָדניאַ 22, וו. 3.

Dr. L. Pikielny

UROLOG

ספּעציאַל-אַרצט פאַר נירען, בלאָז, אורין-קראַנקהייטען

Nawrot 8, telefon 219-90

נעמט אָן פון 7—4 אָוונד

Dr. M. Goldfarb

זאַוואַדזקאַ 18, טעל. 115-93

הויט, האָר און געשלעכטס-קראַנקהייטען

וויכטיג פאַר דאַמען!

נאָר פאַר **2.50 זל.**

מאַכע איך די עלעגאַנטסטע דאַמען-היטע נאָך דער לעצטער פּאַריזער מאָדע און די עלטעסטע היטע איבעראַרבייטע איך אויף גענצליך ניי. געדענקט דעם אדרעס:

23 זאַוואַדזקאַ 23

אין הויף, 2-טען איינגאַנג, לינקס פּאַרטער.

בעמ.: נייע היטען די לעצטע נייהייטען אין פיינער אויספערטיגונג **50 פּראָצ.** ביליגער ווי איבעראַל

„TOLA"

דאַמען-סאַקעוועס

פון אַלטע פילץ-היטען אינט אָהנגעשריר מינער אָדער דאַמען-היט, מאַך איך די שענסטע פאַסאָנס סאַקעוועס אין פיינסטער אויספיהרונג צו שפּאָט ביליגע פּרייזען.